

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Béke.

Budapest, március 10.

(v.) A hívő lelkeknek van igazuk, a hitükben erős lelkeknek, akik a hódító kételkedés e korszakában is hinni tudnak még a csodákban. Igenis vannak még csodák, nem nyers véletlenek, hanem igazán transcendentális csodák, amik halomra döntenek minden számvetést, rációfólnak a józan ész kifogástalanul alkotott ítéleteire s ámulatot kelteve hirdetik a láttukra megdöbbenő embernek az emberföltöttit.

Ilyen csoda történt ma a magyar képviselőházban. Tegnap még a magyar közélet széldült békéjének omladéka heverte a parlamentben szanaszét. S ma e romokból valami varázslat révén illatos rózsák virultak elő, hófehér szirmu békerózsák, eltakarva az eddigi pusztítások nyomait s a lelkek tavaszát hirdette üde pompájukkal. Ugy volt még tegnap is, hogy csatatérre alakul át a törvényhozás munkájának műhelye, s az elhátríthatatlan vérontás híréből odacsalt keselyüket ma tovaüzte a béke galambja.

Békesség lett valahára. S amily váratlanul köszöntött be ez a béke, a hálának olyan lelkes zsolozsmáival fogadta az ország tanácstermében minden ember s olyan ujjongó örömhimuszokat fog hirtelen a milliók lelkéből kiváltani. Mégis bekövetkezett hát az, amit félénk reménykedéssel vetett papírra ez a toll a hadüzenet napján, hogy testvér ellen nem tudott fegyvert emelni a magyar. A harcra acélozott lelkeket az első mérkőzés küszöbén megszállta a honszeretet inlete, fehér galambszárnyakon repült a szívekbe az áhítatos békevágy, a keblekből egy pillanat alatt ellillant minden keserűség, a kezekből kihullott a gyilkolásra szánt acél s egy százszoros örömrivalgás hirdette országgá — ó mely káprázatos csoda! — a nagytlekű kiengesztelődés hirtelen, váratlan, bilincsoldó, kárhozattovarebbentő, megváltó diadalát.

Hogyan történt, ne kérdezzétek. Azt az örökké emlékezetes jelenetet csak a festő ecsetje tudná elmesélni. Főllt egy torzonzor szakállu, galambösz poeta, a magyar szabadság legdicsebb emlékének történetírója és szerelmese, és keresetlen, meghatóan egyszerű szavakban a lelkére szólt mindakét tábornak. Esdeklő hangja, melyben elfojtott könnyek reszkettek, azt kérdezte a kemény daliáktól, mi való többre: a harcra unszoló férfibeület-e, avagy a haza érdeke? Es kérdezte továbbá, lehet-e dicsőség az olyan küzdelemben, amely a hazát csak kárhozattal sújthatná, és lehet-e szégyen az olyan meghátrálásban, amely megvagyítja a még nem is ejtett sebeket s a nemzetnek annyi szörnyű vízszontagság után visszaadja a javak legdrágábbját: a munkára serkentő, az erőfokozó békességet. Igy szólt a költő-aggastyán, a lelkes kuruc: Thaly Kálmán. És végigmorajlott az egész

gyülekezeten a mélységes megindultság. És lön, hogy megisméltődött a pünkösdi csoda. A szentlélek sugallata bevonult a szívekbe, az ajkakon pedig megcsendült a béke ígéje.

Tisza István kinyújtotta vaskezét, kihulajtottja belőle a fegyvert s a nemzet képviselőjének színe előtt Thaly Kálmán ezt a vaskezét mint békejobbot szoríthatta meg. Utána főllt a másik bajnok, a tulsó tábor legzordabbja, a szilajvérű rabonbán és fegyverét a béke zálogául létette ő is a haza oltárára. Lihogva a gyönyörűségtől, áradozva a szeretettől, ujjongással köszöntötte az egész gyülekezet e nagyszerű pillanatot. Harsogott az éljen, férfiszemekben könnyecseppek remegtek, a meghatottság könnyei, s a törvényhozás terme, amely áldatlan fegyvercsatogásra készült, szentegyházzá lett hirtelen, amelyben *Te Deumot* ünnepelel a nagytlekű haragfeledés s a szent kötelesekre való emlékezés.

Ime elmaradt egy testvérháború s van mégis diadal. Diadal, amelyben mindenki győzött. És diadal, amelyben senkit sem győztek le. Dicsőség az erőseknek, akik el tudtak lágyulni. Dicsőség a győzteknek, akik mertek lemondani a hősiesség babérajáról s megelégedni a hazafiui érdem szerény cserlombjával. Dicsőség a keveseknek, akik a velük szemben és a mindnyájunk fölött lévő tulerő elől nem hátráltak meg, hanem kitarítottak egy csodásan heroikus és fölülmulhatatlanul szívós tusában, amelyet eleinte kicsinyléssel, utóbb csüggedéssel fogadtak, de amely teleiszivta magát a nemzeti lelkesedés mindent lebiró erejével s kockára mert tenni mindent, hogy sokat vivhasson ki a nemzet számára. És dicsőség a sokaknak, akik e hosszadalmas tusában az ostrom céljául türelmesen odatartották többségi önértüket, akik hatalmi érdekük érvényesítéséről hosszú időn át lemondtak, akik jogaikat hangsúlyozták ugyan, de foganatot szerezni e jogoknak mindaddig nem kívántak, amíg a számra gyöngébbik tábor erőfeszítéseinek dus gyümölcse nem termelt a haza számára. Dicsőség e nagy nemzeti dráma minden egyes szereplőjének, amelynek a történelem géniusza volt a szerzője, szervezője és rendezője. Forradalmak viharzottak végig ez országon sok századon át, legtöbbjüknek meddő maradt a vérontása s alig egy-kettejük tudta a nemzeti befolyást a hadügyi téren valamicskével, de mindig nagyon kevéssel előbbrevinni. Ez a ma befejeződött harc gyümölcsözőbb volt minden forradalomnál. A becses javak egész garmadáját hozta meg a nemzetnek. Meghozta, mert a nagy munkából kivette becsületesen a részét mindenki. Mámorával az ellenzék, kellő időben kifejtett fekezésével a többség. Mindenki a helyén volt, mindenki megállta a helyét, mindenki türt, küzdött, fáradozott. A nemzeti erőnek bámulatoan gazdag, példátlanul mozgalmas és hihetetlenül szerencsés játéka volt ez. Évszázados konok hagyományokat romboltunk le, a félénk szegzett

szuronyok millióinak acélderjét gázoltuk le, megaláztuk fitymálóink gögjét s a nemzeti trikolorit kítűztük a megvívhatatlannak mondott katonai szellem sáncainak ormára.

Ez volt az egyik diadal, amelyre büszkék lesznek ivadékaink.

De a másik diadal, amelyvel mi magunk kevélykedünk, ez a mai volt, amelyet sajátmagunkon arattunk. Hogy összedobbanhattak testvéri szíveink megint, hogy amit hatalomban nyert a nemzet, azt szabadságban nem kellett elveszitenie, hogy miután az irányunkban ellenséges hatalmakat letiportuk, egymást nem kellett letipornunk: — légy áldva e végzésedért, magyarok nagy Istene!

Hadd zengje immár a tárogató a takarodót. El a harctérről! Vissza a műhelybe! Békés munkára föl!

A csoda megtörtént.

Budapest, március 10.

... Ha pedig Rákóczi hamvait most se szállítják haza: ez az ország rut hálátlanságba esik Thaly Kálmánnal szemben, aki ma déli tizenkét órakor megtalálta azt a varázsmundatot, melytől kinyílt a hazafias belátás kincseit rejtő Xa-Xa-barlang kapuja.

Pont délben II. Mikes Kelemen, a mi Urunk kései rajongója, néhány sugallatos szóval békét teremtett a háboruban, szívárványt esalt a sokáig elborult égre, megszólaltatta az összes pártok lelkeiben szunnyadó hazafias belátást és az ökölbe gyürt kezek imára kulesóldták. A fölemelt fegyvereket jobbról is, balról is lerakták. Mindenki hozott valami áldozatot s minden hszon a nemzeté. Az obstrukció, mely mástél esztendő alatt néhány közjogi gyöngyszemet vetett fel, de retentő sok búval-bajjal árasztotta el ezt a szegény elgyötört országot, az utolsó, a legutolsó pillanatban megszűnt és a parlament egy perere igazán az egész nemzet lelkéből kapta ki a megkönyebbülés és hála szavait:

— Éljen Thaly Kálmán!

Az ősz rajongó, Rákóczi mai Mikese, a hatalmas ováció közben átsétalt az ifju miniszterelnökhöz, aki hajlott az ő szavaira.

Könnyei esorogtak. Azt rebegte:

— Köszönöm!

S a miniszterelnök megölelte az ősz históriaíró és história-esinátót.

— Neked csak az ország köszönheti meg eléggé ezt a szolgálatot.

Köröskörül az egész félkör mámoros, ujjongó, helyükéről felugrott embereket mutatott. Mindenki állott, éljenzett, tapsolt. Az egész törvényhozás egy nagy, történelmi pillanat jelentőségének mámorító hatása alatt állott. A karzat, mint egy csuda gyönyörűtől pihengő női kebel, emelkedett és hullámzott. Csupa ragyogó szem, csupa mosolygó, lelkes arc. Lenn a völgyben pedig hosszan szorította egymás kezét az ősz Thaly és az ifju Tisza.

... Ha pedig Rákóczi hamvait most se szállítják haza: ez az ország rut hálátlanságba esik Thaly Kálmánnal szemben. Ó szerezte az ország örömét, tartozik neki ez az ország azzal a kis örömmel...

Mindez már az ülés derekából van kikapva. Az ülés előtt s az ülés első felében ugyan sze-

mébe nevettek volna annak az embernek, aki azt merie volna jósolni, hogy a mai napon az ellenzék még tapsolni fog Tiszának s az ország tapsolni fog az ellenzéknek.

A folyosón még évődtek a földművelési miniszterrel:

— Hogyan parancsolod, kegyelmes uram? Gyorsan végezzünk ki benneteket vagy lassan?

Tallán azt felelte:

— Csak azt mondhatom, amit Laudon generalis mondott a borbélyának, aki szintén azt kérdezte, hogy hogyan parancsolja? — „Szó nélkül!” Hát én is azt felelem: „Szó nélkül!”

— Szóval, a klotírt ajánlod!

A tréfás ellenzék megvált a tréfás miniszterrel s bement az ülésérembe, hogy az ország számára folytassa a tréfát. Szokatlanul zsfufolva volt ma ez a terem. Az egyházpolitikai idők legjelentősebb szavazásai óta nem voltak ennyien együtt. Legálább negyedszáz képviselő szorongott a félkörben. S ez a nyugtató, hatalmas tábor, meghallgatván a Bánffy Dezső fölmeléséről szóló miniszterelnöki átiratot, a Tisza-indítvány érdemleges tárgyalására vonatkozó névszerinti szavazás előtt nem szökött ősi szokás szerint a kényelmesebb folyosóra, hanem az utolsó szál emberig ott maradt helyén s bevárta a névsornak kétszer egymásután való felolvasását, olyan kintartással és figyelemmel, mintha a legérdekesebb királyi leiratot olvasnák fel. Mert nemcsak az ellenzék, de maga a kormánypart is érthető kíváncsisággal leste, hogy bizonyos exponált politikusok fognak-e szavazni s ha igen, úgy szavaznak-e, amint legendák elhitetni próbálták. Ezért figyelt mindenki. S pikánsabb szavazás régen volt. *Andrássy Gyula, Darányi Ignác, Wassics Gyula, Hadik János* s akiket azoknyilván kaszinotáknak szoktak nevezni: *szavaztak*. És a kormánypart szavaztak. Erre az ellenzék minden egyes szavazatnál azt mondta: „ah!” Aztán *Apponyi Albert, gróf Erdődy Gyula, gróf Zichy Jenő, Guiner Gyula* s a disszidensek a kormány ellen szavaztak. Erre az ellenzék azt mondta: „éljen!” Leglelkesebben persze *Apponyi szavaztatánál*. De voltak még egyéb szavazatok, melyek elé érdeklődéssel néztek. *Frey Ferenc*, akiről ma reggel még azt írták, hogy most már követi *Apponyit*: a kormánypart szavazott. Megint nagy csodálkozó kórus: „ah!” De még *Hodossy Imre* is a kormánypart szavazott.

Erre már *Kaas Ivor* tapsolt, *Ugronék* meg vegyest kiabáltak:

— Hoch Hodossy!

— Megszolgálja a kuriai elnökséget!

— Ősz fejtét hajtja igába!

A többség annál lelkesebben éljenzte. A játék pedig eltartott a szavazás végeztéig. Az eredmény az volt, hogy 238 szavazattal 107 ellenében elhatározta a Ház Tisza indítványának érdemleges tárgyalását.

Most aztán támadt nagy mozgás.

Tisza István visszavonta a kormány betervezett javaslatait.

Lengyel Zoltán felugrott s száraz, miniszteriális hangon jelezte, hogy az ujoncjavaslatot magáévá teszi, a részleteknél pedig módosításokat fog ajánlani a létszám leszállítása, a kétévés szolgálati idő s a magyar vezényleti nyelv dolgában.

Az elnök köteles komolysággal jegyezte meg, hogy ez nem járja.

S mikor ott álltunk a legszomorubb tréfák s a legtréfásabb merényletek mérközése előtt; mikor egy mindenre elszánt ellenzék s egy mindenre elszánt kormány már kiállott a döntő birkozásra; mikor a fözlaklított szenvedélyektől már nem is hallzott az elnyomorodott ország pihegése: — megtörtént a hihetetlen, a lehetetlen, a csoda...

Thaly Kálmán szól:

— Ősz fejjel esedklésre fordított szavamat. Hallja meg a kormány, hallja meg az ellenzék. Az vonja vissza indítványát, ez nézzen még egyszer lelkébe s tegye le a rendkívüli fegyvereket. Gondoljanak az új harc előtt a visszatartott katonákra, az özvegyekre, az árvákra.

Iszonyu, idegeket pattantó láz. A jobbmezőn nagy mozgás, baloszlop során nagy feszengetés,

Tisza István megszólalt:

— Örömmel és gondolkodás nélkül hajlok Thaly szavára és vissza is vonom indítványomat azonnal, ha garanciát kivesz, hogy legalább az 1903. évi ujoncokat tovább nem akadályozzák.

Most már a láz kitör. A jobbmezőn felugranak az emberek és tapsolnak. A szélsőbalon ujongva ugrálnak fel a meglepett Kossuthisták. Thalynek kicsordul a könnye és meghatva, látható felindulással megy át Tiszához. A békekérő s a békeajánló hosszan szorongatja egymás kezét s hihetetlen mámor kapja el a lelkeket. Az ismét magukra maradt obstruktorok összenéznek, tanács-talanok, Ugron arcát keresik. Ugron ül és csak néz. Az elnök átlátja, hogy e pillanaton se völg, se karzat nem hallgatna az ő csöngetésére. Fogja magát és felfüggeszti az ülést. Az utolsó béklyótól is megszabadult mámoros tábor összefolyik, ölelkezik, éljenzi Thalyt, éljenzi Tiszát. Szélsőbalék Tiszát, kormányparték Thalyt. A karzat közönsége kihajlik, szivja a mámort, épp úgy örül. És Ugron körül összebuvik tizenkét megázott veréb, gúbbaszt és tanácskozik.

Mi lesz?

— Övék az egész felelősség! Az ő fejükre száll az átok, ha most sem engednek!

Dehogy nem engednek. Ugron már fölkel és Perczel csak azt lesi, már megnyitja az ülést. Ugron csakugyan beszél. Zeng-bong a hangja, pedig most hirdet csak igazán ünnepet a harangszó. Bejelenti, hogy ő és barátjai elfogadják a miniszterelnök bekeföltételeit.

— Elfogadjuk hátsógondolat nélkül!

Most az egész nagy Ház éljenz. Mesés, váratlan, csudás változás egyik pillanatról a másikra. A halalos ellenségek messziről, lelkükkel, szavukkal ölelkeznek. Gajári a távolból megesó-kolja Lengyel Zoltánt. Korlátok recsegnek-roponnak. Ujságírók a telefonokat rohanják meg. Üzenni kell az országnak, üzenni kell Bécsnek. Nincs obstrukció! Béke van! Gróf Zichy Aladár a néppárt nevében hozza a kívánt garanciákat. A többség várakozásteljesen kiáltja: „hát a disszidensek?” De *Apponyi* különösképpen eltűnt a történésmi jelenet előtt. Tisza István hátraszóló partjához: „Hiszen az magától értetődik, hogy a disszidensek sem fognak akadályokat gördíteni a javaslat ellen!” A disszidensek helyeselnék a miniszterelnöknek. *Szentiványi Árpád* a felma kedvéért mégis fölkel s kijelenti, hogy ők is elfogadják a békét. Csupa összhang, csupa tüzes együttérés.

S a miniszterelnök mély komolysággal szól:

— E történelmi pillanat ünnepi jelentőségét minden glossza csorbítaná. Csak azt kérem, tekintse a Ház a törvényjavaslatok visszavonására vonatkozó kijelentésemet meg nem történtnek. A házszabályokra vonatkozó módosítást pedig ezen-nel visszavonom.

Még egy utolsó nagy kitörése a legcsodásabb örömjongásnak.

— Éljen Tisza!

— Éljen Thaly!

Az ősz kuruc együtt megy ki a fiatal kormányelnökkel. A folyosón együtt mennek el szabadelvűek és szélbaliak mellett. Thalyt éljenzi a többség, Tiszát éljenzi a Kossuthpart — odabenn a teremben pedig az általános mámorban már csak a gyorsírók hallják, hogy a Ház holnap folytatja az — ujoncvitát...

* * *

Azt mondják: Tisza boldog arccal sietett el, jelenteni a királynak, hogy megvannak az ujoncok. Mi is boldogan jelentjük a nemzetnek, hogy meglesznek az ujoncok, vége szakad az exlexnek, másfélesztendő után itt a rend.

Nagy nap volt ez!

És ki tudja, mindez bekövetkezik-e, ha tegnap az a fránya jegyző el nem követi azt a bolondos mulasztást, amiért aztán az egész szavazást mára kellett halasztani?

Tegnap azzal vigasztalták: csak egy napot vesztettünk miattad!

Ma azzal büszkélkedett: másfélesztendő baját tettem jóvá!

Es igaz van...

A képviselőház ülése március 10-én.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Plósz Sándor, Tallán Béla, Cseh Ervin.

Elnök: Megnyitja az ülést és felolvastatja a jegyzőkönyvet.

Ugron Gábor: Az van a jegyzőkönyvben, hogy az elnök a megkezdett szavazás semmisnek jelentette ki; az csak a Ház joga s ilyen értelemben kéri a jegyzőkönyvet kiigazítani.

Elnök: Kijavítja a jegyzőkönyvvel illető részét. Következik a szavazás névszerinti a miniszterelnök indítványának tárgyalásra való kitűzése felett. A szavazás a J betűn kezdődik. (Felkiáltások balfelől: Jaj lesz neki!)

Zajoson megjeljenik gróf Zichy Jenőt, aki így szavaz: Nem! Sobal Gróf Apponyi Albertet szintén; ellenben mikor Darányi Ignác igennel szavazott, ezek a közbeszólások röpködtek:

— A meddő miniszter!

Mozgás támadt amikor az egykor nemzetipárti Frey Ferenc a kormánypart szavazott.

448 igazolt képviselő közül a miniszterelnök indítványának napirendre tüzése mellett szavaztak 238-an, ellene 107-en, az elnök nem szavazott s így 131 szönyi többséggel elhatározták, hogy a miniszterelnök indítványát kitűzik tárgyalásra.

Elnök: A napirendtűzés tárgyában később fog javaslatot tenni. (Felkiáltások a bal- és szélsőbalon: Mikor? Benedek sürgős interpellációja után. (Felkiáltások: Most!) Ha a Ház kívánja (Helyeslés.), úgy most már ajánlom, hogy a holnapi ülésen tárgyaljuk az indítványt. (Helyeslés jobbfelől.)

Holló Lajos: Holnapra nem lehet kitűzni az indítvány tárgyalását, mert a miniszterelnök még nem vonta vissza a törvényjavaslatokat, csak jelezte, hogy meg fogja tenni. (Elnök helyeslés a baloldalon. A miniszterelnök a terembe lép.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Miután a képviselőház a házszabályok ideiglenes módosítására vonatkozó indítványon tárgyalás elhatározta, van szerencsém az egész kormány nevében kijelenteni, (Felkiáltások balról: Lemondani!) hogy a Ház asztalán fekvő összes törvényjavaslatokat visszavonom. (Helyeslés jobbfelől.)

Lengyel Zoltán a házszabályok 201. és 198. §-ról magyarázza, hogy a törvényjavaslatot ugyanolyan kezelté alá tartoznak, mint az indítványok, s hogy minden képviselőnek joga van törvényjavaslatot benyújtani. A 217. § alapján a kormány törvényjavaslati közül az ujoncmegajánlásról szólót ezennel magáévá teszi. (Derültség és helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások jobbról: Eddig obstrukciót el-lene! Pojácá!) Ezzel elvi ellentétbe nem jut eddigi álláspontjához, mert ha abba a szerencsétlen helyzetbe kerül is hogy a kormány javaslatát fogja a képviselőház előtt képviselni, a részleteknél olyan módosítást fog ajánlani, (Derültség.) hogy hozzák be a kétévés katonai szolgálati időt száltsák le az ujonclétszámot és hogy a közös hadseregben a magyar csapatok szolgálati és vezényleti nyelve a magyar legyen. (Elnök helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Ha a kormány lábbal tapodja a házszabályokat, az ellenzékben lesz erő, hogy megakadályozza a közszabadságok elkobzását (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) és őre legyen a házszabályoknak.

Elnök: A házszabályoknak elsősorban az elnök öre ebben a Házban. (Zajos ellenmondás a bal- és szélsőbaloldalon; telkiáltások: Már annak vége!) Megjegyz, hogy személyes kérdésben s a házszabályok címén szölv, indítványt tenni nem lehet s indítványt magáévá is csak tárgyalás közben tehetnek. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

(Békekötés.)

Thaly Kálmán úgy értesült, nem volt a teremben, hogy a miniszterelnök visszavonta a törvényjavaslatokat, de ezt a lépését nem okolta meg. (Felkiáltások jobbfelől: Nem is kell!) Kérdezi a kormányt, mi fog történni a három éven tul szolgáló katonákkal, a benntartott tartalékosokkal és póttartalékosokkal? (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon. Felkiáltások jobbról: Meg kellett volna szavazni a törvényjavaslatot!) Hazafüi érzése azt sugallja hogy azoknak nyomorúságán segíteni kell. (Elnök helyeslés a szélsőbaloldalon.) Az utolsó pillanatban a kormányhoz és szomszédaikhoz: a harcolókhöz fordul. A Kossuth-part megszüntette a küzdelmet, mert nem vállalhatta el a felelősséget a behívott póttartalékosok és tartalékosok szenvedéséért, nincs szive, hogy a tulszolgáló katonák nyomorúságáért azoknak átkait magára vegye. (Zajos helyeslés és éljenzés a szélsőbaloldalon. Felkiáltások jobbról: Igaza van! Ez becsületes beszéd!) Elnök éljenzés. Mozgás a baloldalon.) Reméli, hogy még az utolsó pillanatban sikerül erről a szerencsétlen nemzetről egy csapatot ohiartani. (Helyeslés a szélsőbalon.) Felteszi szomszédjainak hazafias érzéséről. (Felkiáltások jobbfelől: Az nincs nekik!) hogy éppen olyan részvételt viseljenek a hibájukon kívül szenvedő póttartalékosok és tartalékosok, de meg nyomorgó, éhező családjaik iránt s kéri őket, járuljanak hozzá, hogy azokat hazalehessen bocsátani és a törvényjavaslatot meg lehessen szavazni. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon. Felkiáltások balfelől: Már visszavonta a miniszterelnök! Nem lehet!) Kéri a miniszterelnököt is, aki ezt a törvényjavaslatot használta fel a házszabálymódosítás okául, ürügyül, (Felkiáltások balfelől: Ürügy volt!) hogy az ujoncozási javaslat keresztülbocsátásának

biztosítása mellett, mert a Ház még nem vette tudomásul a törvényjavaslatok visszavonását, mentse meg ezt a szerencsétlen országot a végzetes harctól, amelybe a rendkívüli eszközök alkalmazása kergetné. (Élénk helyeslés a jobb- és a szélsőbaloldalon.) Ebben az utolsó pillanatban még egyszer békejobbot kínál s kérve-kéri szomszédait, hogy szíveleljk meg szavait és hallgassanak hazafias érzésükre. (Élénk helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: E felszólításra minden gondolkodás és habozás nélkül kijelentem, hogy amennyiben a Ház minden oldala részéről kötelezettség vállaltatnék arra, hogy az 1903. évi újoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot a lehető legrövidebb idő alatt keresztülértesítik, (Mozgás a baloldalon.) kész vagyok a házszabályok ideiglenes módosítására vonatkozó indítványomat visszavonni és a sajnálatomra már visszavont törvényjavaslatokat azonnal benyújtani s azokat lejártyaltatni. (Hosszantartó, élénk helyeslés, éljenzés és taps a jobb- és a szélsőbaloldalon. Thaly Kálmán a miniszterelnök elé lép és kezét szoritának. Percekig tartó taps és éljenzés. Ugron Gábor szólásra jelentkezik. Meg-megújuló taps a jobb- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: *Éljen Thaly Kálmán!*)

Elnök: Öt percre felfüggeszti az ülést.

(Fogadalmak.)

Elnök: Szünet után megnyitja az ülést.

Ugron Gábor: Pártfelelő megbízásából szólal föl. Kijelenti, hogy az 1903. évi újoncjutalék megszavazása elé további akadályokat nem gördítenek. Az ellenzék híven teljesítette köteleességét és ura volt annak az ígéretnél, hogy a lehetőségig harcolni fog a magyar vezénnyelvért. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Erőnk és eszközeink fogytán vannak. (Ellentmondások a baloldalon.) s ami időt még nyerhetünk, nem elég arra, hogy jelentős változtatásokat érhesünk el s attól a nemzet sorsának jobbrafordulását remélhessük. Midőn e pillanatban módunkban áll a nemzet feje felől sokkal nagyobb és fenyegetőbb veszedelemet elhárítani, kötelességünknek tartjuk az 1903. évi újonctörvényjavaslatot megszavazni és csak a legsúlyosabb határok közt mozgó tanácskozásban venni részt. Hozzájárulunk ehhez minden kértelműség és minden hátszöveg nélkül. (Élénk helyeslés.)

Gróf Zichy Aladár: A néppárt nem akarta megakadályozni az újoncjutalék megszavazását, de nehogy aggodalmak merüljenek fel, a párt nevében kijelentem, hogy örömmel üdvözöljük e nagy és fontos pillanatban a hazafias érzések megnyilatkozását és hogy az aggodalmak eloszlottak. (Általános helyeslés.)

Szentiványi Árpád: Mi nem alakítottunk pártot, az obstrukcióban részt nem vettünk, tehát természetes, hogy mi hozzájárulunk a történet nyilatkozatokhoz. (Élénk helyeslés.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: A pillanat ünnepélyességét csorbítanám, hogyha e nagy horderejű ténny glosszákkal kísérném; kizárólag azért szólalok föl, hogy a t. Ház engedélyt kérem, tekintse meg nem történtek a törvényjavaslatok visszavonására irányuló nyilatkozatomat. (Élénk helyeslés a jobb- és a szélsőbaloldalon.) és az 1903. évi újoncjutalék felbemaradt tárgyalását folytassa. A házszabályok ideiglenes módosítására vonatkozó indítványomat ezennel visszavonom. (Percekig tartó, élénk éljenzés, taps a jobb- és a szélsőbaloldalon. Zajos éljenzés a szélsőbaloldalon: *Éljen Thaly Kálmán!*)

Elnök: Kérde a Házat, meg nem történtek tekintélye a törvényjavaslatok visszavonását? (Általános helyeslés.) Holnap tehát az újoncjutalék felbemaradt tárgyalásának folytatása lesz napirenden a kapcsolatos kérdésekkel.

Közi, hogy Benedek János előlött sürgős interpellációjától. Az összehívhatatlansági jury kisorsolására 1/2 óra kerül a sor, addig felfüggeszti az ülést. (Zajos éljenzés a jobb- és a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: *Éljen Thaly Kálmán!*)

(A jury.)

Elnök: Délután fél 2 órakor megnyitja az ülést és kisorsolja a Wolfner Tivadar összehívhatatlansági ügyében ítélkező jury tagjait. Rendes tagok: Francisci Henrik, gróf Hadik János, Fabinyi Teofil, Szilaha István, Kubik Béla, Kapotsy Jenő, Keczer Miklós, Hodossy Imre, Szederkényi Nándor, Mezőssy Béla, Barabás Béla, Bernáth Béla. Pótagok: Thaly Kálmán, gróf Wass Béla és Ivánka Oszkár.

A jury tagjai felelősköznének, azután nyomban visszavonnak az ítélkezésre.

Az ülés 4. u. háromnegyed 2 órakor végződik.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 15-ikén új előfizetési nyílás a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldheszék tovább.

BELFÖLD

Báró Bánffy Dezső fölmentése. Báró Bánffy Dezső csakugyan lemondott a m. kir. főudvarmesteri méltóságáról. A hivatalos lap mai száma közli is már a felmentésére vonatkozó legfelsőbb kéziratot, mely így szól:

Kedves báró Bánffy! Előterjesztett kérelmére önt a magyar főudvarmesteri méltóságtól ezennel kegyelemben fölmentem. Kelt Bécsben, 1904. évi március 10. 5-én.

FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Wolfner Tivadar összehívhatatlansági esete. A képviselőház mai ülésén kisorsolták azt az összehívhatatlansági ítélő-bizottságot, amely a Wolfner Tivadar képviselő ellen tett összehívhatatlansági bejelentés ügyében volt hivatva dönteni. A bizottság tagjai voltak: Francisci Henrik, gróf Hadik János, Fabinyi Teofil, Szilaha István, Kubik Béla, Kapotsy Jenő, Keczer Miklós, Hodossy Imre, Szederkényi Nándor, Mezőssy Béla, Barabás Béla, Bernáth Béla; pótagok: Thaly Kálmán, gróf Wass Béla és Ivánka Oszkár; elnök lett Hodossy Imre, jegyző: Mezőssy Béla.

A bizottság titkos szavazás után egyhangulag mondta ki, hogy összehívhatatlansági esete nem forog fenn. Az ítélő-bizottság tanácskozása avval kezdődött, hogy Heintz Hugó előadó ismertele a bejelentést, mely szerint dr. Fehér Márton ügyvédjelölt, az újpesti ellenzéki lap szerkesztője azért jelentette be az összehívhatatlanságot, mert Wolfner Tivadar állítólag tagja a Wolfner Gyula és társa börtényár-cégnak amely a honvédelmi minisztériummal üzleti összeköttetésben van.

Az előadó ezzel szemben bemutatja a vizsgálat adatait, amelyek szerint Wolfnernek a cég üzleteiben nincs semmi része. Jelenti, hogy Fehér Márton a vizsgálat végén maga is beismerte, hogy csak akadályokat akart gördíteni Wolfner elé, hogy a kereskedelmi és iparkamara tagjává ne válasszák meg.

Wolfner Tivadar ezután elmondta, hogy a Wolfner Gyula és társa cégnek 1896 november hónap óta nem tagja, azóta, mióta a gödöllői kerület képviselője. Noha elismeri a bejelentés jogát, de nem hiszi, hogy Fehér a közérdek vétele volna a bejelentésre, mert Fehér Újpesten egy lapot szerkeszt s e foglalkozásában tőle 500 forintot kért, de ő azt megtagadta. Azóta Fehér őt a legdurvább módon támadja lapjában.

Felolvasták erre Fehér Márton levelét, melyben Wolfnerrel 600 forintot pumpolt ki.

Dr. Fehér a legbátortótabban tagadja, hogy ő írta vagy íratta volna a levelet, mire felolvassanak még egy levelet Fehértől, aki abban az első levelet kéri vissza.

Fehér Márton ügyvédjelölt hosszasan ismerteti ezután a bejelentés okait, amelyekre községi és pártpolitikai célok indították.

Wolfner Tivadar kijelenti, hogy személye elleni intrikának tartja a bejelentést.

Mezőssy Béla becsületszavát kérte Wolfnernek arra nézve, hogy a kormányzat eszközlendő szállításoknál képviselőségével nem gyakorol befolyást.

Wolfner Tivadar ezt becsületszavával erősítette meg.

A bizottság ezután befejezte a tárgyalást s félre-vonult ítélőhatárra, azután az elnök kihirdette, hogy a bizottság Wolfner Tivadar ellen nem lát összehívhatatlansági esetet fenforogni s így az eljárást becsületesíti.

A helyzet.

Budapest, március 10.

Tegnap még egymással szemben álló hadsereg taktikus mozdulatait figyeltük. Ma kibékült ellenfelek ölekezésében gyönyörködünk. Tegnap itt is, amott is fentek a kaszát, töltötték a fegyvert és élesítették a kardot. Ma tisztelgnek egymás előtt a kibékült pártok. Tegnap még sötét, villámokkal terhes fellegek borultak a parlament kupolájára, ma mosolygó napsugár pilinkét be a színes ablaküvegekben...

Béke a nemzetnek s nyugalom a tizennégy-hónapos ádáz harc után! Históriai pillanatok voltak ezek a maiak. Az ülésterem völgyében kavargó tömegben senkiszem volt ellenfele a másikkal; valamennyi magyar ember volt.

A helyzet krónikásának itt meg kell állania. Elfogyott témája, megszűntek szemléldései, vége a haditudósító-szerepnek. A helyzet röviden jellemezhető. Egy szóval. Ugy: hogy, ma már nincs helyzet.

Mégle, valahogy történnie kellett ennek a

hirtelen kibékülésnek. Ugy magától még sem jött ez a meglepő esemény. A béke sem születik csak úgy magától, mint a virág vagy a fű. El kellett ültetnie valamelyik ügyes és okos kertésznek a béke-palántát, amelyből mára kivirult a lombos fa.

Mondjuk hát el, hogy hogyan is történt.

A Kossuth-párt tegnapi értekezletén szóba került, hogy a meginduló harc idejére vezérkart kellene választani. Olyan vezérkart, amely a harcra egyesült összes pártok tagjaiból kerüljön ki. Meghánták-vetették ezt a kérdést alaposan, mondtak jó és rossz véleményeket, mikor aztán fölkel Barta Ödön, a párt esze s azt mondta, hogy 6 perhorreskál minden közösséget a többi pártokkal. A Kossuth-párt nagy és erős, nincs sem oka sem szüksége arra, hogy másokkal együtt végezze, amit maga is megír.

A Barta Ödön beszéde nem igen tetszett az embereknek. Azt mondták rá, hogy akárhogy akarja is, mégis úgy lesz, ahogy ők akarják.

Barta Ödön akkor ravasz okossággal azt indítványozta, hogy hát jól van, ám csinálják úgy, ahogy tudják, de az utolsó pillanatban álljon föl Thaly Kálmán s kínálja meg a békeességgel parlamentet.

— Ha Tisza nem békül, — magyarázta — de Ugronék békülnek, a felelősséget egész súlyával Tisza viseli. Ha Tisza békül, de Ugronék macakodnak, ők lesznek felelősek mindenért. Ha pedig Tisza is, Ugronék is békülnek, akkor — akkor a dicsőség egyedül a Kossuth-párté lesz.

Ez okos beszéd volt. Világos és meggyőző, nem lehetett kiérni előle. Nem is tértek, hanem elfogadták, miután a jelenlévők férfias becsületszóval fogadták meg, hogy teremtett léleknek nem szólnak róla egy szót sem.

Amiből pedig elsősorban az következik, hogy Tisza István sem tudott a dolgokról semmit. Ki is jelentette, hogy meglepte őt a dolog s szinte elképedve hallgatta Thaly Kálmán meleg és megindító beszédét. Az ellenzékiek is meg voltak azonban lepette, hogy Tisza elfogadta az utolsó pillanatban feléje nyújtott békejobbot. Mindig azt hitték, hogy a házszabályrevízió terve nem is terv, hanem követelés. Bécs követelése és Tisza István ígérete. Semmi reményük sem volt hát, hogy a miniszterelnök engedni fog. De engedett s alig néhány perc alatt békeességes szeretettel volt tele a Ház, az ülésterem völgye és a folyosó minden zugolya...

Odakünn a folyosókon pedig dicsérni kezdték Tisza Istvánt. Egy kicsit vetekedtek is az ellenzékiek, hogy melyik találjon ki nagyobb dicséretet és elismerőbb szót. Imponált nekik, hogy mennyire egyenesen, szívós kitarással tudott menni a maga céljai felé — egymaga.

— Járt nála Apponyi — mondták. — Aztán járt nála Andrássy, Wlassics, Nagy Ferenc s pártjának majd minden oszlop embere. Aztán jöttek az ellenzék korifeusai, könyörögve, érvelve a mellett, hogy kapcsolja ki indítványából a végleges revízióra vonatkozó részt. És egy arcizma sem rándult meg ennek az embernek, egy szóval sem árulta el, hogy neki mindez csak eszköz arra, hogy újoncokat kapjon. Igazi szándékáról úgy tudott hallgatni, mint a sír, vagy úgy, ahogy csak uralkodásra termett, erős egyéniségű férfiak tudnak.

Még Knas Ivor, az obstrukciónak ez a szinte fanatikus harcosa is talált elismerő szavakat Tiszára. A Goethe uralmi elméletét applikálta a kormányelnökre, mondván:

— Egyéniség, tehát uralkodásra termett.

Mások azt dicsérték benne, hogy nem kicsinyeskedett. Mikor ez indítványa ára gyanánt az újoncokat kínálta neki, nem alkudott és nem licitált. Ugy cserélt, mint ahogy grandseigneurök szoktak. Bólintott a fejével s azt mondta: — Rendben van. Elfogadom. Csak egyre számított, arra, hogy akikkel cserél, gavallérok.

— No — mondta Olay Lajos — hát jól is számított. Aki azt hiszi, — fordult az Ugronisták felé — hogy ez a mai dolog csak fegyverszünet, az nagyon téved. Obstrukciós hangulatot többé nem kaptok ebben a Házban s ha a békét úgy fogjátok föl, hogy ez csak fegyverszünet, hát mi akkor is hallgatagok maradunk, ha lobunkoznak benneteket.

Kaas Ivornak már ez tulságos sok volt az elragadtatásból s közbeszólt:

— Igy Tisza szövetségesei beszélnek.

— Ez rágalom — vágta vissza Olay Lajos, — A Kossuth-pártnak csak egy szövetségese van: a nemzet. S egy célja, hogy: kötelességeit teljesítse.

Igy formálódott ki lassanként az a megállapodás, hogy mivel Ugron Gábor hátsógondolat nélkül jelentette ki a leszerelést, teljesen indokolt lenne, ha Tisza újra a Ház elé hozná indítványát, mihielyt azt venné észre, hogy az obstrukció tüzeit újra lángra akarják lobbantani. Ebben az esetben — magyarázták tovább — Ugronék ott tartanak csak, ahol most elhagyták, de Tisza jóval tovább. Tisza tudniillik tullenne már akkor az ujoncjavaslaton.

Ezek kombinációk, melyeken túl még egy eléggé elfogadható jóslat is van. A jóslat pedig az, hogy most már a kiegyezésig békeséges munka színhelye lesz a magyar népképviselőház.

— Ott fog elakadni Tisza — mondják.

— Lehet s akkor bukik.

Valaki megjegyzi:

— Ott már könnyebb dolga lesz, mint a katonai kérdéseknél. Ott nincsenek felségjogokra ütköző kívánások s amilyenek mutakozott most, még ebben a kérdésben is tud eredményeket kivívni.

Amire aztán nem lehetett egyebet mondani, mint ezt:

— No, ha még ott is tud, akkor hát maradjon a helyén akár husz esztendeig.

A szabadelvűpártból.

A szabadelvű pártkörben ma ünnep volt. Lelkes és elragadott emberek mindenfelé, mosolygó arcok és jókedv sugároznak e helyen, melyen tízenegy hónap óta oly sokszor borongott a nehéz és sújtó aggodalom. Ma vidámságtól és örömtől visszhangzik minden.

A gomolygó, anekdotázó, gondtalan tömegben, amely ellepte a terem közepét, hirtelen mozgás támad. A pártvezér, a mai nap győzedelmes fővezére jelent meg a klubban. Viharos, pereckig tartó taps és éljenzés fogadja a vezért, aztán száz meg száz kéz nyul feléje. Szorongatják a vezér kezét, gratulálnak, udvarolnak neki. Az emelvényen pedig hirtelen az öreg Podmaniczky Frigyes erős hangja csendül meg s meleg szóval köszönti Tiszát, a pártot, amely győzelmet aratott.

Azt mondják, hogy az ősz pártelnök hangja nagyon régen nem harsogott olyan erővel, mint ma este.

Az elnök üdvözlő szavai után Tisza István állott az emelvény mellé s a következő beszédben üdvözölte pártját és méltatta a mai nap sikerét:

Kedves barátaim! Ne szállítsuk le a mai nap politikai jelentőségét azzal, hogy azt bármely személy művének vagy érdemének tudjuk be. Hogy a mai nap eredménye eléretett, abban lássa sikerét mindenki, aki át volt hatva a híven teljesített kötelesség érzetétől. A mai nap eredménye legjobb bizonyítéka annak, hogy mindenki egy pion az isteni gondviselés kezében. Tegye meg mindenki a kötelességét azon a helyen, amelyre állított, és viselje férfiasan az őt ott érő balsikert, illő alázatossággal a jó szerencsét. (Zajos éljenzés.) A mai nap eredményében nagy része van az ellenzék hazafias belátásának. Nem volnánk igazságosak, ha ezt hazafias örömmel és készséggel nem konstatálnók. De nagy része van benne a ti férfias, szívós, hazafias, tetteire elszánt lelketeknek is. Isten áldjon meg érte benneteket. A sikerben találjátok meg férfias magatartástokért a legszebb jutalmat. Beesüljünk meg a mai sikert, forraszon ez össze bennünket s a mai nap emléke is. Vegye ki belőle mindenki részét, teljesítsük kötelességünket közös bizalommal, a közös munkában összeforrvva, akkor a siker nem maradhat el.

A beszéd után lelkesülten fogták körül Tiszát s se vége sem hossza nem volt az ünneplésnek.

Politika pedig nem volt ma. Amiut egyik öreg filozofusa mondta a pártnak:

— Nem. Most nincs politika. Egyelőre nincs, Az intrikák szünetelnek.

Hát politika nincs is. De Nyíri Sándor tud valami nagyon örvendeteset mondani. Azt, hogy e hó 21-ikén megkezdődik a sorozás országoszerint.

Mihielyt az ujoncjavaslat meg lesz szavazva, legott szétküldik a sürgönyöket az egész országba, hogy meginduljon a sorozás, amely teljesen elő van már készítve. A póttartalékosokat május 9-ikén bocsátják haza.

Ugron Gábor nyilatkozata.

Az eddig harcóló ellenzéknek nevezett párt éltető lelke, tulajdonképpen vezére: Ugron Gábor a mai nevezetes képviselőházi ülés után igen érdekes nyilatkozatokat tett egy újságíró előtt:

— A békekötés, ami az imént a parlament színe előtt megtörtént, valóban meglepetésszerű volt — mondta Ugron. — Magam sem voltam rá elkészülve s azt a benyomást tette rám, hogy a pillanat hatása alatt jött létre. De nagyon örülök, — folytatta — hogy így történt. Kívánatos volt már a béke és igazán kedvemre van, hogy beállott. Jó, hogy benn voltam a Házban, mert jelenlétem nélkül pártunk talán nem ment volna bele az egyezésbe, s így a béke helyreállításában talán nekem is van valami részem.

Az újságíró kérdésére, hogy folytatódik-e majd az obstrukció, Ugron Gábor így válaszolt:

— Egyhamar nem kezdünk obstrukciót. Meg vagyunk elégedve azzal, hogy Tisza indítványát visszavonta. Ha a házszabálymódosítás megtörténik, ezt a végzetes szerencsétlenséget a Habsburgok uralkodása alatt jóvátenni nem lehetett volna. Annak nyomán a lehető legnagyobb abszolútizmus kapott volna lábra az országban.

Tisza üdvözlése.

Az élesdi választókerület szabadelvű választói ma este képviselőjük, Te'edgy József után a következő táviratot intézték a miniszterelnökhöz:

Az örömmámor hatása alatt, melyet a mai fényes eredmény minden jórészű hazafiaink kelt, kérlek az élesdi szabadelvűpárt nevében, hogy a miniszterelnök urnak hódolatlejtés üdvözlőünket és tántoritátan ragaszkodásunkat tolmácsolni sziveskedjél. Be'ethy Attila pártelnök.

A kormányelnök még az est folyamán a következőleg válaszolt:

Be'ethy Attila pártelnök Élesd. Képviselőitük után tolmácsolni hazafias érzelmeikért fogadják szívesen hálás köszönetemet. Tisza.

Fécsről jelentik: Az obstrukció leszerelése városszerte nagy lelkesedést keltett. Gróf Tisza István miniszterelnökhöz sokan üdvözlő táviratokat intéztek.

A póttartalékosok elbocsátása.

A Budapesti Tudósító jelenti: Minthogy az ujoncászati törvényjavaslat elintézése már a legközelebbi napokra várható, a honvédelmi minisztérium megtett minden előkészületet, hogy a sorozás már e hó 21-én kezdetét vehesse. A sorozás a közbeeső husvétünnep miatt egészen április végéig fog tartani. Az ujoncoknak csapataikhoz való bevonulása, miután a beosztást már előbb végrehajtották, május hó 9-én fog történni, mire a póttartalékosokat azonnal elbocsátják. A lovasságnál és a tüzérségnél a lóállományra való tekintettel, mely ápolásra szorul, a visszatartott legénységet előreláthatólag csak május végén bocsátják haza.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, március 10.

Vajjon csakugyan összeütközött a japán flotta az orosz hajórajjal? És ha igen, igaz-e, hogy az utóbbit tönkretette, illetőleg elfogta? Ezekre a kérdésekre nemcsak a háboruban közvetlenül nem érdekelt nagyközönség várja nyugtalanul a feleletet, hanem maga Oroszország is. Mert ez sem tudja, hogy mi történt a vladivosztoki hajókkal. Csak az bizonyos, hogy mikor a japán flotta bombázni kezdte az erődöt, nem voltak a kikötőben és hogy a japánok keresésükre indultak. Ha pedig megtalálták, akkor harca is kényszerítették. Hogy józtek, az is valószínű, mert flottájuk ereje jóval felülmúlta az oroszokét. De mind az csak feltevés. Pozitív hír nem érkezett az ütközetről.

A szárazföldi harctérről érkezett jelentések szintén megbízhatatlanok. Ezek szerint már több kisebb összeütközés volt, amelyek után az oroszok veszteséggel vonultak vissza. Ez még akkor sem jelentene semmit, ha igaz volna. A háboru arányai oly óriási méretűek, hogy csak nagy se-

regek vivhatják meg a döntő ütközeteket. A nagy seregek pedig még nincsenek együtt. A szibériai vasut egyre szállítja az orosz csapatokat, de a Bajkál-tó és egyéb akadályok nagyon meglassítják érkezésüket. A japánok, ugy látszik, gyorsabb tempóban és akadálytalanul szállítják Koreába katonáikat, de hogy ezek hányan vannak és mikor kezdik meg az előnyomulást, az még mindig titok. Addig pedig nincs értelme a kombinációknak. Azután pedig feleslegesek lesznek, mert a tények világosan fognak beszélni.

A koreai harctér.

Szül, március 10.

Az oroszok ma megszállották a jöngesöngi koreai táviróállomást. Azt jelentik, hogy a koreaiak és oroszok között a Tumen folyó koreai oldalán több összeütközés történt.

London, március 10.

A Daily Mail jelenti Tiencsinből tegnappól: A japánok egy csapatteste megkezdte az előrevonulást a Jalu folyótól. A japánok hír szerint bevették Szönvancsöngöt és az oroszokat a Takungring szoros közelében visszaverték. A japánok jelenleg 70 angol mérföldnyire vannak Niucsvangtól. Liao-jiangban és Jaicsingben 35.000 orosz sáncolta el magát, ahol valószínűleg összeütközés lesz. Már több kis ütközet volt, amelyek után az oroszok veszteséggel vonultak vissza. Ugyanez a lap azt a jelentést veszi, hogy az oroszok Inkauban négyhüvelykes ágyúteget állítottak fel a régi erősségben.

London, március 10.

A reggeli lapok jelentik Washingtonból: A külügyminisztérium táviratot kapott Csifuból, hogy a japán csapatok Pönghangcsönbe érkeztek és így az oroszok mandzsurszági állása mégé kerültek, fenyegetve a vasuti vonalat. A Helena nevű amerikai ágyunaszád parancsnoka jelenti Inkauból, ahol a hajó jelenleg időzik, hogy Sankvannál ütközet volt.

London, március 10.

Washingtonból érkezett táviratok szerint Pönghangcsöng mellett csata volt az oroszok és japánok között. A csata kimenetelét még nem tudják.

Port-Arthur ostroma.

Tokio, március 10.

Itt arról biztosítanak, hogy a japánok mult hó 24-én megkísérelték port-arthuri támadásakor orosz torpedórombolók, amikor a kikötő belsejébe akartak menekülni, aknába ütköztek és elsüllyedtek. A kikötőben lévő 13 orosz hadihajó közül nyolc harcraéptelenné vált. Vancsinhaiból jelentik, hogy a port-arthuri erősség felét elpusztították a japán granátok. Csak három üteg használható még. Az orosz hadihajók javításán 400 kínai és 400 orosz dolgozik. Hír szerint a port-arthuri orosz haderő mintegy 2000 főnyi.

A hangulat Oroszországban.

Pétervár, március 10.

A pétervári lapok küldöttsége jelent meg a cárnál és pedig Suvarin (Novoje Vremja), Komarov (Szvjat) és Holpin (Vjedemoszti), hogy hódoló feliratot adanak át neki. — A hajóhad gyarapítására alakult bizottság máris 15 millió rubelt gyűjtött és az adományok folyton érkeznek. A hajógyárakban lázasan dolgoznak a hadihajók felszerelésén.

Orosz hadihajók uton.

Szuez, március 10.

A kormány óvást emelt a Dimitri Donszkoi nevű orosz cirkálóhajó itt tartózkodásának meghosszabbítása ellen. A cirkálóhajó parancsnoka azt állítja, hogy a hajó javítására még nem végeztek.

Orosz-koreai intrika.

Tarento, március 10.

A New-York Heraldnak jelentik Szüüből: A csemulpoi rendőrség abban a pillanatban tartóztatta le a koreai trónörökös egyik sógorát, amikor egy Sanghájba induló gőzörsre akart menni. Fontos okmányokat találtak nála. Azt sejtik, hogy a koreai kormány Oroszországgal akar intrikálni.

Anglia nem intervénál.

London, március 10.

A nemzetközi békeszövetkezet arra kérte Landsdowne külügyminisztert, hogy a háborúnak mielőbb való befejezése végett ajánlja fel a hadakozó feleknek Anglia jószolgálatát. Landsdowne erre azt felelte, hogy ilyen lépést nem tehet, mert egyik fél sem fogadná el Anglia ajánlatát.

A libaui nők halála.

London, március 10.

Az admirális első lordja a libaui tisztek anyától és nejeitől, valamint a libaui asszonyoktól táviratot kapott, amelyben említették is arra kéri, hogy fejezze ki a Talbot angol cirkálóhajó kapitányának és legénységének szívből érkező határianal köszönetüket amaz emberséges bánásmódot, melyben a csemulpoi ütközeten megebesztül orosz legénységet a Varjak és Korojeo megtámadása után a Talbot hajón részesítették. *Earl of Selborne* a libaui angol alkonzul útján köszönetet mondott a táviratért és megizentette, hogy az angol flotta mindig örül, ha a barátságos nemzetek tengerészeinek ilyen mű segítséget nyújt.

A japán kölcsön nehézségei.

London március 10.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint lehetőség bármint hivatalos közlésre szert tenni az új japán kölcsön tervezetéről vonatkozólag. Azonban van ok arra a feltétele, hogy a jövőben ha a piac kevésbé lesz terhelt, Japánnak módjában áll majd megkísérelni a kölcsönnek Londonban való kibocsátását.

Oroszország és Anglia.

Berlin, március 10.

Pétvárról táviratozzák a *Berliner Tageblatt*nak: A tengerészeti miniszter elrendelte, hogy a Pétvár közelében fekvő Katalin-szigeten levő nyaralókat nem szabad béreadni, mert a tengerészeti kormányának valószínűleg szüksége lesz az egész szigetre erődítvények emelése céljából. Hasonló parancsot adott ki a tengerészeti miniszter a Finn- és Balti-szigetek nyaralói lakosainak is. Katonai körökben ezt arra magyarázzák, hogy Oroszország és Anglia közt kikerülhetetlen a háború.

A tengernagyné cáfolata.

Pétvár március 10.

Starek tengernagy neje megcáfolja azt a híresztelést, hogy névnapja alkalmával, mely a portarthuri első éjjeli támadás után esett, táncmulatságot adott volna. *Alexeev* tengernagy nővére az admirálisnak február 11-éről kelt levelet teszi közzé, amely a híresztelést közvetve teljesen megcáfolja.

Öngyilkos orosz kém.

London, március 10.

Tokióból jelentik, hogy mult hétfőn letartóztattak egy japán szállítót, aki katonai titkokat árult el az oroszoknak. A szállító a börtönben öngyilkosságot követett el.

HIREK

A katonai titkok vásárja.

Néhány évvel ezelőtt, amikor sokkal érdekesebb volt a Dreyfus-pör revíziója, mint ma, átutazott Magyarországon Schwartzkoppen ezredes ur. Érdekesebb volt a revízió, mert egyetlen eseménye volt a világpolitikának. Ma itt van a háború, no meg nekünk még a másik háború is, amiben ma vagy béke vagy fegyverszünet köttetett. Ki tudná még, hogy mi, s a szegény meggyőzött, még a rehabilitációban is lekötött kapitány majdnem suttomban jut hozzá a becsületéhez, amit pedig a világ asszisztenciája mellett vetek el tőle. — Schwartzkoppen ezredes ur sok érdekeset mondhatott volna ebben a dolgban. Ő volt tudniillik az okmányok eltávolítása idején a párisi német nagykövetség katonai attaséja s ebben a minőségében ő vásárolt okmányokat. Nem Dreyfustól, annyit sejtetett. Hogy kitől, az nem orgazdaság és bünszerzés és a tolvajjal közös tolvajvási viszony, hanem politika. Mi szeretünk volna egyet s mászt meg tudni az érdemes ezredes úrtól s utána is szalasztottunk egy ügyes ujságíró. Olyan, akiben meg lehetett bízni. Kiszedi az ezredes úrból a titkokat. Azonban kislült, hogy az ezredes ur csak másodsorban katonai első-sorban diplomata. Nagyon kedves volt a mi barátunkkal szemben, csupa mosolygás, előzékenység, még azt is megkérdezte, hinnie az ördög, hogy erre is van gondja a német hadseregnek) hogy sok előfizetője van-e a Budapesti Naplónak? Amikor azonban ezt a nevet hallotta, hogy: Dreyfus, nagyot bámult

rajta. Azután kibámult a vasuti kocsi ablakán a magyar rónára s egy hang nem sok, de annyit se beszélt.

Fura dolog ez. Dreyfus kapitányt másodsor elítélik hamis bizonyítékok alapján Rennesben s akinek állítólag eladta a hadügyminisztérium titkait, bizonyos ágyumintákat, az galádeputációbba megy császárra megbízásából. Az egyik a becsületvesztésig kompromittálva van, a másik a különösen érdemesek számára fenntartott megtisztelő feladathoz jut. Egy állam titkát ellopni: bűn. Olyan bűn, hogy még jó, ha egy darabban és nem egy fejjel megrövidítve kerül ki belőle az áruló. Ugyanazzal az elvetemült gazemberrel fraternizálni, a portékát megbeszélni, megvásárolni azonban: becsületes kötelességtudás. Több annál. Siker. A barátságos államot, amelynek a vendégszeretetét élvezi a diplomáciai képviselő, nemcsak hogy szabad szabad meglopni a gyöngye jellemek fölhasználásával, hanem kell is. Egyik napon megjelenni a Faure ur estéjén és megbámulatni a porosz uniformist s végigkezelni a francia urakat, másnap délelőtt pedig fogadni a megtévelyedett nyavalyást, aki az élete kockázatával becsületlenül szerez meg néhány ezer frankot azzal, hogy kilopja valami titkos fiókból az írást, vagy a mintát s viszi az ellenséghez. Ahhoz, hogy valaki ezt megcselekedje, nem is normális aljasság kell. Az ellenben, aki beleszerítja ennek az elvetemült bűzösnek a kezébe a bankót, nemcsak hogy ur marad, hanem olyan urrá válik, akinek a háta mögött ilyenformán sikerekben és elismerésben gazdag politikai mult épül meg. Fel tudta használni a tolvajokat. Cimborált velük, megmosta a kezét s gavallér lett. S talán ugyancsak a Faure ur estélyén lemosolyogta a francia tolvajt, aki kevesebb szerencsével vesztetett a német követségen, — ellenben aggodalommal figyelte meg az angol tolvajt, akinek talán mintha sikerült volna egy csomó kilogramm sterlinggel leszedni a lábáról egy lakajt. S Ausztria-Magyarország császára és királya testvéri szeretettel kíván szerencsét a muszka cárnak a háború kimeneteléhez, míg nagykövetségünk valami olyan kétségbeesett fiók után kutat, akivel el lehetne talán lopatni a pétvári hadügyminisztériumból olyan mozgósítási tervet például, amelyek bennünket érdekelnek. S ha ez a kétségbeesett fiók hurokra kerül, belefotja a lelket a hurok, míg az, akit szolgált, ur marad. Sőt hasznos szolgálatai elismerésül még kap valami ordót is, amivel legalább is bíróság jár. S aki tudomást nem vesz a kis csalafintaságról, az természetesen első-sorban az orosz. Tudniillik ő ugyanezt eszeleksi minálunk. Lesi a gyöngyeinket, kitalapzalja az erőinket, lerajloztatja az erődítvényeinket, megszerzi a hajóink mintáit. Osztrák vagy magyar gazembert nevel minálunk a maga céljaira, míg mi az ő büroiban található ingatag elemet tömjük pénzzel, hogy minket szolgáljon a hazája kárára. — S ez tiszta csupa becsület.

A francia tengerészeti minisztériumból megint ellopják valami írásokat. A tolvaj francia. A másik tolvaj pedig valami barátságos nagyhatalom. A tolvajt elküldik Cayennebe, a másik tolvaj pedig filigrán hőlgyeesséket és komoly urakat üdvözöl sorba páho-lyából a nagy operában. — Ilyen fura kenyérkereset a diplomácia. Jó, hogy urak csinálják. A közönséges polgári eszű ember hamar megundorodnék tőle.

(Th.)

Budapest, március 10.

— **Kihallgatás a királynál.** Bécsből jelentik, hogy a király ma kihallgatáson fogadta gróf *Lützow*ot, a kir. náai új nagykövetet.

— **Uj titkos tanácsosok.** Bécsből jelentik, hogy a király ma délelőtt tíz órakor eskettette föl gróf *erdődi Fálly József* kamarást a csend. ház tagjai, titkos tanácsosi minőségében. A svertartson gróf *Goluchowski* és gróf *Abensperg Traun* Hűgő főkamarmester vetek részt. Az eskümentát *Berger* Osekár miniszteri tanácsos olvasta föl.

— **A hercegrímás állapota.** *Vaszary* Kolos bíboros hercegrímás állapota egyre javul. Ma délelőtt ismét telket a beteg s ebédjét is az asztalnál keltőtte el. Állapota iránt ma is sokan tudakozódtak a primási palotában.

— **Furcaság a hivatalos lapban.** A hivatalos lap mai számában a következő nemesség-adományozást olvassuk:

A Személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán *Christian Antal* pancsovai közlegző zónék és törvényes útdíjaknak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1904. évi március hó 6-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf *Khuen-Hederváry* Károly s. k.

E királyi kézirat szövegéből az tűnik ki, hogy a Tisza-kabinetben március 6-ikán kelt olyan miniszter volt, akit a király személye mellé rendelt a törvény. Az egyik a miniszterelnök maga, aki ideiglenesen állta a bécsi magyar minisztérium ügyeit is, a másik gróf *Khuen-Hederváry* Károly. Nyilvánvaló, hogy e furcaság csupán tévedésből ered, amennyiben egy olyan kéziratot terjesztettek a király és gróf *Khuen* elé aláírás végett, amely meg abból az időből származik, amikor gróf *Tisza* István látta el a felség személye körüli miniszter teendőit is. Ezen a tévedésen kár volna megütödni; azért a hivatalos lapból mégis kimaradhatott volna, de hát: Interdum bonus dormitat Homerus.

— **Szeged emlékünnepe.** Szombaton, március 12-ikén hajnali három órakor lezár huszonöt éve annak, hogy az ország második, de magyarságra legelső városát elárasztotta a Tisza. Huszonöt évvel ezelőtt kárvávar módjára dőltek romokba egész utcasorok s a rémes ár rengeteg sok embernek ásta meg sírját. Huszonöt esztendő óta újjépült a legmagyarabb város s a borzasztó katasztrófa után virágzó élet lüktet most Szegeden. A szegediek a szerencsétlen nap emlékeztetőre ünnepeini fognak. Elhatározták, hogy a királynak, a megülődött Szeged legnagyobb jövendő-jének, művészi emlékbünet nyújtanak át. A város március 12-ikén rendkívüli közgyűlést fog tartani s előt: való nap a Dugonics-Társaság rendez emlékünnepet. *Dessseffy* Sándor csanádi püspök, aki most San-Rémóban üdül, március 4-iki kelettel szép levelet írt onnan Szeged város tanácsának.

— **A bécsi diákverekedések.** A bécsi egyetem nagynémet és cseh hallgatói ma is összeverekedtek. A diákok ma délelőtt a szokottnál korábban gyülekeztek az egyetem előtt. A cseh diákok már 9¼ órakor megjelentek az aulában, hogy petíciókat nyújtsak a rektornak. Minthogy attól féltek, hogy a német nemzetek utánuk mennek és verekedésre kerül a dolog, az egyetem kapuit bezárták. Délelőtt 11 órakor megjelent a rektor az aulában és az egyetem elhagyására szólította fel a szláv diákokat, de azok nem mozdultak és letették a német kollegák plakátjait. E közben a német diákok erőszakkal felnyitották a könyvtárlepcső bejáratát, mire egy hivatalnok értésére adta az ifjaknak, hogy az előadások további rendezésig szünetelnek.

— **Názdort!** — kiabálták a csehek.

— **Ki velük!** Ez akar kulturépp lenni! Ezek akarnak még egy egyetemet! — ordítottak a németek.

A szlávok nevében kijelentette egy diák, hogy lovagiatlan eljárás a németektől, hogy ily tulnyomó számban ellenük fordulnak.

— Prágában négyszerannyian vagytok, mint mi és megverték a német diákokat, — hangzott a válasz.

A szláv diákokat erre erőszakokkal lerántották a léposokról és kidobták őket az egyetem épületéből. A német diákok ezian fedetlen lövel a *Wacht am Rhein* hangjai mellett eltávoztak az aulából és a szláv diákokat megkergették. Közben egy cseh diák egy német nemzeti kollegát arcon ütötte. Óriási duakodás támadt, a cseh diák elszaladt, de üldözői ellopták. E közben óriási publikum verődött össze, a rendőrség is felvonu t és megszállta az egyetem előtt a Ringstrassét.

A cseh-német torzalkodásnak zajos jelenségében gyönyörködhetek tegnap este a leimertiek is. Tegnap este 7 órakor a Ringtéren több száz ember gyült össze, legnagyobb rész munkások és inasok 8 óra körül a tüntetők sorban vonultak a cseh besedá-hoz és később a cseh iskolához, és nagy lármát csaptak. Letartóztattak egy szabólegényt, ki az egyik tüntetőt ollóval megbeszte.

— **Halálozás.** *Hegyessy* László címzetes kanonok, nyugalmazott hosszuhetényi plébános 97 éves korában Mártonnapi elhunyt. *Hegyessy* a pécsi egyházmegye szentőryja volt.

Schönberger Soma gazdasági intéző 8-án harmincu-kilenc éves korában meghalt *Pusztai-Zichen*.

Háromszor napjában. Ki ne ismerné azt a régi anekdotát? Két szegény ember beszélget egymással, két olyan halandó, aki a legegyszerűbb földi javakból is ugyan távol esett. Kérdi az egyik:

- Hánszor váltasz te inget?
 - En? Hát ugy hónapjában egyszer.
 - Bizony én sem jutok hozzá többször.
- Mondd csak, ugyan hogy van ezzel a dologgal a háziurunk?
- Az... az... talán minden héten vált inget.

- Ne mondd. Hát akkor egy báró?
- Kétszer is egy héten.
- Egy gróf?
- Mindennap.
- Egy herceg.
- Reggel is, meg délután is.
- Es egy király?
- Egy király?... Az leteszi, fölveszi, leteszi, fölveszi...

A *Daily Chronicle* táviratot kapott Tokióból, hogy a mikádó a háborúra való tekintetből napjában csak háromszor fog enni és mindig csak két tál ételt. A háború sokba kerül s a japánok dícső császára takarékos akar lenni, még a kosztja rovására is. Az a szegény ember, aki csak egyszer egy hónapban élvezheti a tiszta fehérnemű gyönyörűségét, ugyancsak ámulva fordulhat a bajtársához, amikor öszentalálkozik vele:

- Olvastad?
- Mit?
- A mikádó ezentul csak háromszor eszik naponként, hogy spóroljon a háborúra. Uristen, hánszor tálaltak neki idáig, hogy a spórolásnak látszata legyen a borzasztó drága háborúban?!

— Hogy hánszor?... Hát leszdedek, tálaltak, leszdedek, tálaltak... Gondold meg: egy császár!...

A háború sokáig eltarthat és a mikádó ki tudja meddig fog élni napjában háromszori étkezéssel. Még rá fog jönni, hogy ez a legegészségesebb életmód és bekeidőben is középra fogja áldozni az így támadt költségfölségeket, ha ugyan az udvar népsége nem fog lázongani. Mert most annak a rovására is meg a takarékoskodás, s tulajdonképpen csakis így juthat valamirevaló pénzeszköz a drága háborúskodásra.

Bajcsi Klára. Egy bécsi újság írja a következőket: A trieszi helytartóság értesítette az itteni helytartóságot, hogy 1903. április 9-ikén a görői pályaudvaron egy huszonnyolc-harmincéves, közepmagas, erősen kifejtett, gesztenyebarna hajú, égszínű szemű, részben cigányosan öltözött nőt vett gondjaiba és szállított be a női kórházba. Összeüregtelenül csak ezelt a szavakat mondotta: „Neza sporen Gargaca Kislavoda Svelega Petra”. Kitudódott azonban, hogy ez a nő San-Lorenzo di Mossa délviasuti megállóhelyen a bakternek egészen értelmes feleleteket adott, így hát szimulánsnak nézték. Nem lehetetlen, hogy ez a nő azonos a hirhett betörő- és szelvtolvajnával, *Bajcsi Klárával*, aki 1899-ben nemcsak a hatóságokat, hanem a tudományos köröket is foglalkoztatta. Akkoriban lőt sebbel a székesfehérvári temetőben találtak és Bécsbe hozták kórházba. Hetelek fektült itt és a kérdés kre valami keleties hangzású zagyvalékkal felelt. Hivatásos orientalisták jelentek meg az ismeretlen nőnél, aki Djenke Choobemnek, Zahlemke Senatenak mondotta magát. Arab, indus, abessziniai s még több más nyelvre gondoltak a tudósok. Egyik szolgának, aki az idegenek légrójában szolgált, abessziniai nyelven egy regényes szöketés történetét mondta el. Az amharai és dahomey-nyelvet is mintha ismerte volna. Egyszer aztán egy *Igennel* árulta el magát. A szolgának elmondotta, hogy Sirmoreből, angol Kelet-Indiából való, egy ember elszöktette az apjától, a ballábába lőt kocsin, vasuton, hajón husz-harminc napot át Európába hozta, a székesfehérvári temetőben ékszerétől megfosztotta és magára hagyta. Végül aztán kiderítették, hogy a titokzatos idegen nő *Bajcsi Klára*, aki rendőri felügyelet alatt állott. Indiába vetődött és ott mindentelie nyelveket megtanult. 1899-ben elfogták, három napra elítélték s a tán Komárommegyebe toloncozták. Csakhamar visszatért azonban, s külföldre tolvajlások miatt 1900. február havában hat hónapi súlyos fogságra ítélték. Azóta semmit sem hallottak felőle. Nem lehetetlen, hogy a trieszi titokzatos nő megint csak *Bajcsi Klára*.

Házasság. *Gálos Kálmán*, az idegenforgalmi vállalat főtitkára ma terítota esküvőjét *Vattay Emma* urnóval. Tanúk voltak: *Lakatos Miklós* volt országgyűlési képviselő és *Desseoffy Arisztid* miniszteri osztálytanácsos, a képviselőház főtitkára.

Sikkesztő magánhivatalnok. A magyar gáz-izzólény részvénytársaság feljelentést tett a rendőrségnek, hogy *Kalisch Mór*, pécsi születésű 38 éves magánhivatalnok, a társaság a kalmazottja tizenöt ezer korona elsikkasztása után megszökött. A rendőrség nyomozza.

Irodalmi est. A *Zvinyi Ilona Kör* 12-én este 8 órakor az Irók és Művészek Otthonának összes termeiben irodalmi estét rendez. A vigalmi-bizottság értesítése szerint *József Agost* főherceg is kiállításba helyezett, hogy elmegy az estélyre. A vigalmi-bizottság küldetésileg tiszteltelt *Berevicsy Albert* közoktatásügyi miniszternél, aki megígérte megjelenését. Jegyek kaphatók naponként 8-ig a kör helyiségében (Dohány-utca 32. szám, II. em.) és szombaton este a pénztárnál.

Az amerikai postapostanama. *Washington*ból jelentik: Héttón tették közzé *Bristol* helyettes főpostamester jelentését, amelyből kiderül, hogy a tervezett milliós postacsatlás botránnyába ismert szenátorok és kongresszusi tagok egész sora van belekeverve. A múlt év április havában kitűnt, hogy a postát ötmillió dollár erejéig akarták befogni. Káros szerződések, szükségletlen vételök, szállítások és zsrórlások jászottak annál a milliós rablásnál a főszerepet. Szállításokat és állásokat nagy mennyiségben adtak el. Postahivatalokat befolyásos választók javára kifosztottak s a kormányknak óriási összegeket teljesen értéketlen találmányokat adtak el. Az erről a postai botránnyról szóló nyomtatott jelentésben *Cullom*, *Beveridge*, *Quay* és *Mac Comes* szenátoroknak, továbbá *Canon*, a képviselőházi elnöknek s *Wadsworth*, *Payne*, *Grosvenor* és *Hemanway* képviselők nevei is ott találhatók. Mindezek a képviselők a republikánus párthoz tartoztak. A jelentés büntösknek mondja ki őket abban, hogy törvénytelen módon igyekeztek barátaiknak és választóiknak állásokat teremteni a postai szolgálatban.

A japán katona. Rendkívül érdekes könyv jelent meg Parisban. A szövetséges hatalmak kínai expedíciójával foglalkozik. Szerzője *Frey* tábornok, ki mint francia parancsnok részt vett az expedícióban. Ez alkalommal hő alkalmá volt a japán katonasággal megismerkednie. Könyvében elmondja tapasztalatait és véleményét arról hazigzób a japánokra nézve, hogy olyan ember hangzatoja, aki mint az Orszoszággal szövetséges francia hadsereg tábornoka, bizonyára nem tulságos szimpátiával viseltetik a mikádó hadserege iránt. Könyvének ebből a részéből a következőket közöljük:

A japán katona, mondja a tábornok minden körülmények között buzgalommal, élénkségével és kitarásával tűnik ki. Különbön szereti bátorságát fitogtatni. Azt halotian példánul, hogy több támadásnál a japán tisztek keztyűvel, és cigarettával a száukban adtak parancsokat miközben fejük mellett puska-golyók süvítettek el. Tisztek szemé előt a kis, erős japán katonák készséggel indulnak a halálba, habozás nélkül. Félelem nélkül s a nélkül, hogy fölhasználják a kínálkozó időzötet, de nem hevesen és harci dühvel, amely a harci zajban fogja el az embereket, hanem ma dnem hidegen, zárt sorokban, biztos alig gyorsított lépésekkel: *csodálatos eredményre a hazafias erőnek*, amely szigorú igyelemzettséggel egyesül. Támadó terveik vakmerők, csaknem eszeveszetten vakmerők voltak. Egyáltalában semmibe nem vették az ellenséget, amelyet 1894-ben olyan könnyen legyöztek; másrészt haditervük oly kemszolgálat biztos adatain alapult, amely a legtekéletesebb európai kemszolgálatnál fölér. Így megtudtuk, hogy még me-őt Pecsüiben kitért a boxer-főlkébe, a japán vezéreknél pontos értesüléseik voltak a mozgalomról és az előkészületekről. Még jellemzőbb a következő dolog: A első napon, amikor a boxerek a pekingi követségeket megtámadták mintegy harminc kínainak öltözött japán vonat a nagykövetségek épületeibe s azonnal a japán őrséghez csatlakoztak. Ezek Pekinben a legkülsőbb foglalkozásokat üttek és több szabadságot japán tiszti és altiszt volt közöttük. A kínai hadjárat alkalmat adott a japánoknak, hogy az európai csapatokat tanulmányozzák s ezt meg is tették a legnagyobb figyelemmel. A szövetséges csapatok valamely külföldi német sáncokat állott, hidat vert vagy csata után haotait és sebesülteit elszállította mindig volt a közelben egy japán tiszti, aki jegyzeteket készített magának; ugyanígy történt a kemszolgálat szervezésénél, a fölvonulásoknál és a csatában. Ugyanez volt a tengerészetre nézve, amely nagy hasznót hozott abból, hogy hosszabb ideig érinkezésben volt az európai hadihajókkal. Különösen dicséri a francia tábornok a japánok ha állmegtetését. A tisztek nem riadtak vissza soha emberáldozatoktól, mert amint mondták, marad mindig elég tiszti és katona, aki ég a vágytól, hogy hazajárjék a vért ontassza.

Az Udél-kvartett baja. *Köln*ből jelentik, hogy *Udél* a híres Udél-kvartett igazgatója hirtelen megvakult.

Zavargó sztrájkolók. *Zahler Lajos* Erdélyi-utca 13. számú asztalosműhelyében tegnap beállított egy sereg sztrájkoló asztaloslegény s az ott dolgozó segédekét agyonveréssel fenyegették. *Zahler* rendőrökkel hívott: akik a sztrájkolókat bevitték a nyocadik kerületi kapitányságra, ahol magánosok ellen val éroszak címén letartóztatták őket. A letartóztatott segédek a következők: *Brunner* Károly, *Bellus* György, *Gere* József, *Gröber* Károly, *Krisznanics* Ferenc, *Kalancs* Károly, *Papp* Nándor, *Trupek* János, *Ducio* Ferenc, *Lichtmann* József, *Kegler* Gyula és *Buzsa* József. A rendőrség átadja őket a bíróságnak.

A kereskedelmi bal elzamorlása. A kereskedelmi bal rendezőbizottsága tegnap maróthi *Fürst* Bertalan elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a betervezett jelentés alapján intézkedtek a jövedelem fölhasználasa iránt. A Hirlapírók Nyugdíjintézete javára a bizottság 140 koronát szavazott meg.

A felhőkparók. Maryland amerikai államban hadat üzentek az örülen magas házaknak, amelyekhez ugyan egészen hozzászoktak az emberek az utjúlágban, csak hogy mostanában véggképpen rájöttek arra, hogy ezek az aránylag rendkívül keskeny, úgynevezett „felhőkparók” k szörnyű veszedelmeknek lehetnek az előidézői. Már régebben is tapasztalták, hogy ha egy ilyen husz-huszonöt emeletes ház kigyulad, hamarosan úgy ég, mint valami magas kémény, s gyönyörűen szórja szét magáról a szikrákat, messzire, más házakat fenyegetve nagy veszedellemmel. Jött aztán a rémséges baltimori tüzpokol, amikor kiűnt, hogy éppenséggel le kell mondaní az ilyen kigyuladt házóriásoknak az oldtásáról és megmentéséről. Tudjuk, hogy ez a borzalmasságában eddig páratlan tűzkatasztrófa egész városrészt döntött romba. Newyorkban végül nemrégiben az történt, hogy egy tizenkétemeletes, épülőfélben levő ház összeomlott és egész sereg munkást temetett maga alá. Maryland államban mindez odáig érlelte meg a dolgokat, hogy a kongresszus meg akarja akadályozni a jövőre ezt a szörnyen magas építkezést. *Game*, a demokráta vezére terjesztett elő egy javaslatot, hogy Baltimore város új házeit legföljebb hatemeleteseknek szabad építeni, sőt a már fölépített magasabb épületeket is le kell hordatni államköltségen a hatodik emeletig. A demokráta pedig többségben vannak, s így Marylandban vége a felhőkparóknak. Sőt úgy áll a helyzet, hogy Maryland példáját a többi állam is követi csakhamar. Amerika, szóval, le fog mondaní egy eredetiségéről, amely különben ugvis tulzás. Ha a többi világrészben nem kap ki senki azért, mert nem a huszadik emeleten lakik, bizonyára Amerikában sem lesz az embereknek ezért bántódásuk.

Kulcs és közbiztonság. A bécsi ipar és kereskedelmi kamara mai ülésén szabadon foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy kinek szabadon kulcsot árusítani. Röviddel ezelőt ugyanis *Hellinger* osztrák képviselő és társai interpellációt intéztek a kormányhoz, melynek keretében azt kérék, hogy a jövőben kulcsot csakis erre eljogosított engedély alapján lehessen árusítani és az árusítótól feltétlenül megköveteltesék, hogy lakatosmesterei minősítése legyen. Indítványukban hangsúlyozták, hogy a kulcs árusításának i yetén korlátozását elsősorban a közbiztonsági érdekek kívánják. A kereskedelmi miniszter ez interpelláció alapján felhívta a kereskedelmi és iparkamrát, hogy a közbiztonságot illetőleg mondjon véleményét a javaslat felől. A kamara e kérdés megvitatására szűkebbkörű bizottságot küldött ki. A miniszter még vélegleg döntene, statisztikai adatokat fog beszerezni, az egyes legyházakból, hogy hány olyan elítelt van a börtönökben, akik hamis kulcsok segítségével követtek el betörést. A kérdés mindenestre érdekes, de hogy a kulcsárutás korlátozása elősegítő-e a közbiztonságot az legalább is kétséges.

Az Újságírók Egyesületéből. A *Budapesti Újságírók Egyesületének* választmánya ma délután ülésezett. A választmány tanácskozását dr. *Bródy* Lajos alelnök vezette. Bemutatták *Rákosi* Jenőnek a nemzetközi sajtószerződés központi bizottság magyarországi tagjának átiratát, mely tudatja az egyesülettel, hogy a nemzetközi sajtószerződés kongresszusát az idén szeptember hó első felében tartja meg. A kongresszus helyét később tudatják. Az állami tisztviselők országos egyesülete közigyelésnek határozatából a sajtó támogatásáért köszöntet mond. Az állanvasuti alkalmazottak mozgalmi bizottsága az egyesülethez intézett átiratban tejezi ki hálás köszönetét azért, hogy igazságos ügyüket melegséggel karolta fel a magyar sajtó. Elhatározta a választmány, hogy az egyesület ez évi rendezte közgyűlését március hó 27-én tartja meg. Ugyanezen a napon tartja az egyesület sajtószabadság lakomáját, amelyen az ünnepi beszédet a *Jókai*-bílikommal kezében *Szabó* Endre alelnök fogja mondani. *Csiklay* Lajos alelnök bejelentette, hogy a tanítók sorsjátékának jövedelméből az egyesület segítő-alapja 2726 korona 82 fillért kapott és indítványára, a választmány az Országos Tanítók Szövetsége igazgatóságának hálás köszönetét nyilváníta. A folyó ügyek tárgyalása során *Gerő* László panaszos beadványa lelett naprendre ter. mert a választmány jogosultnak találta az *Alkotmány* című napilapban a könyvomatóságáról megjelent támadást.

Dohányzási tilalom a vasutakon. *Hieronymi* Károly kereskedelemügyi miniszter a dohányzási tilalom dolgában az összes vasutaknak a következőket rendelte el:

Az összes állomási várótermekben és zárt váróhelyiségekben, továbbá ott ahol két étterem van, azok egyikében dohányozni nem szabad. I. minden vonatonál, melyhez egyenlő több ugyanazon osztályú kocsit van beszerozva, legalább egy I. egy II., illetve egy I. és II. osztályú szakaszokkal bíró kocsit, szükségéhez képest egy III. osztályú kocsit a nem dohányzók részére tartandó fenn. Ezeknek a kocsiknak meg a fősosón is tilos a dohányzás.

II. A nem-dohányzóknak fenntartott szakaszokat utközben meg abban az esetben sem szabad dohányozni szakaszokká átalakítani, ha a dohányzó szakaszokban tulzaföldes áll be; ily esetben a dohányzók a nem-dohányzó szakaszokban helyeződnek el, ahol azonban a dohányzástól tartózkodniok kell. Ez a rendelet április hó elsőjén lép életbe.

— **Földrengés.** Egész sereg távirat arról ad hírt, hogy Európa délből vidékein ma reggel öt és hat óra közt földrengést észleltek. Megéreztek a föld rengését Fiumében is. Az ottani meteorológiai állomás a földrengés hullámszerűnek konstata. A földrengés másfél percig tartott és mintegy 600 négyzetméterre terjedt ki és ismételt lökések voltak észlelhetők földalatti robaj kíséretében. Itt már három éve nem volt hasonló erős földlökés.

Krajnában, Triestben, Isztriában és Felső-Olaszországban is észlelték a földrengést. Aquilejában oly erősen, hogy a lakosság körében nagy nyugtalanságot okozott.

— **Mulatság.** A *Ferenecvárosi Polgári Kör* szombaton a Bakács-tér 14. szám alatt lévő helyiségében családi estét rendez. A koncert este félkilencor kezdődik. — A *Gödöllői Izraelita Nőegylet* 12-én hangversenyyel egybekötött táncmulatságot tart a gödöllői Erzsébet-szállóban. — A *Visszahang* jótékony célú szatellitmulatság szombaton, a budapesti ügyvédi kamara dísztermében hangversenyyel egybekötött bált rendez. A koncert sikerében Bíró Lili operanékesnő, Kórh Paula, Heltai Béla, Vajda Henrik, Schneider Ödön, Hirsch Gyula osztozkodtak. A hangverseny után virradatot tartó tánc volt. — A budapesti főiskolák horvát hallgatói szegénysorsu társak segítségére 19-én hangversenyyel egybekötött táncestet adnak a *Krisztinavárosi Polgári Körben*. A hangverseny este félkilencor kezdődik. — A *Női Szabó Iparosok Köre* 5-ikén szépen sikerült bált rendezett a *Terézvárosi Kaszinóban*. Az első négyest 300 pár táncolta és csak a késő hajnali órákban ért véget a mulatság.

— **Stubnya-fürdő eladó.** *Körmöczbányáról* táviratozók: Körmöczbánya város elhatározta, hogy a tulajdonát képező Stubnya-fürdőt örök áron eladja. A becserltek megállapítása szakértő-bizottságra van bízva.

— **A dalárdák és a Kossuth-ünnepek.** Az országos Kossuth-ünnepek rendezőbizottsága jölkéri azokat a dalárdákat, amelyek az ünnepek részvételére óhajtanak, hogy jelentkezzenek a Saskörben.

— **A nedves lakás mérgei.** Az Országos Közegészségügyi Egyesület mai felolvasóestéjén *Kaiser Károly*, a belügyminiszterem egészségügyi és bakteriológiai intézetének igazgatója, érdekes és tanulságos előadást tartott azokról az ember egészségét károsító tényezőkről, amelyek hatásukat a nedves lakásban fejtik ki. A közönség dr. Kaiser nagyfontosságu lejtetéseit mindvégig élénk figyelemmel kísérte, és az előadás befejeztével zajos tánjelét adta a kiváló higiénikusnak személye és tudása iránt érzett elismerésének és rokonszónásának.

— **Házi iparunk és a külföldi igényel.** Az *Országos Iparügyi testület* ma délután lovag *Falk Zsigmond* előkelő alatt összes ülést rendezett. *Szmik Antal* mérnök tartott nagy szakudásra valló előadást *Házi iparunk és a külföldi igényel* címmel. Tízteszen ismertetett különösen a magyar textil-hazipar állapotát és külföldön való értékesítésének körülményeit. A közönség a szakelőadást figyelemmel hallgatta végig.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség letartóztatta *Szokos József* kocsmárosot, aki ellen a saját felesége tett feljelentést sikkasztás miatt. — *Bálint Tódor* cipész ma a *Dembinszky-utcai lakásán* szeszvesztett a feleségével, *Agorna Rózával* s vitriollal lefontotta. — A bíróság elfogató parancsot adott ki *Selényi Vilmos* ellen, aki több rendbeli sikkasztást követett el.

Lipót király törvény előtt.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Brüsszel, március 10.

Lipót király, még ha meggyeri is a pórt, ki akar egyezkedni gróf *Lónyay Elemér* nével és ki fogja elégíteni *Lujza* hercegnősszony hitelezőt, azonban ragaszkodik ahhoz, hogy a pórben időre kerüljön a sor, és tekintet nélkül a pórközdéssel járó kinos botrányra, jogai kétségben felül álljanak.

A legutolsó tárgyalás inkább diplomáciai vitához, semmint ruhaszámák körül támadt pórköz hasonlított. *De Jongh* és *Janson* ügyvédek minden jogi tudásukat sorompóba vitték, hogy a királyi párnak amugy is megsárgult házassági szerződését úgy tűntessék fel, mint értékelen és érvénytelen papirrongyot, amely a királyi lim-lom muzeumába való; vitatták, hogy a házassági szerződésnek közbizony utján hitelesítve kellene lennie és érvénytelensége mellett szól az is, hogy a belga kamara a törvényes időben nem ratifikálta azt.

A Hartog-féle nagy ékszer-cég jogi képviselője, *Ninove* ügyvéd hevesen támadta Lipót királyt, aki csak azért nagylelkű Belgium iránt, hogy kitölthesse bosszuját leányain s kitagadassa azokat jogos örökségükből; az ajándékozási törvény, amely kimondja, hogy a király halála után minden ingatlan vagyona az állam tulajdonába megy át, arculospása a polgári jogrendnek. Lipót király rövid idő alatt *tizedét millió* frankon telkeket vásárolt a királyi palota körül és a *Place Royale*on, de nem azért, hogy a fővárost csinosítsa, hanem hogy ezzel is megvonjon leányaitól egy nagy örökségrészt.

Janson, *Stefánia* főhercegnő ügyvédje, megható részletel tudott elmondani azokról a megalkotásokról, amelyeket felének atyja, a király részéről el kellett tennie; elbeszélte azt az ismert visszatámasztó

jelenetet, amely Spaaban *Henriette* királyné ravatalánál történt, amikor *Lipót* király megtöltötte *Stefánia* királyné, hogy anyja holtteste mellett imádkozzék. Kimutatta, hogy a király nemzeti ajándéka körülbelül aznap kelt, amikor *Stefánia* főhercegnő házasságra lépett gróf *Lónyay Elemér*rel. *Janson* szembeállította *Ferenc József* király nemesszívűségét, aki menyének 200.000 korona járadékot biztosított, és gróf *Lónyay Elemér*t, aki egész vagyonát feleségének lábához helyezte, *Lipót* királynak, az apának kapzsiságával, aki feleségének halála után évenként 144.000 frankot takarít meg, de azért leányát megfosztja évráradéktól. *Lujza* hercegnősszony hitelezőinek kielégítése a király vagyonának csak egy kis töredékét fogja felmentesíteni; ő maga az örültekházában el van zárva a világtól, ő élhalott; férje a fülebotját sem mozgatja, gyermekei pedig még kicsinyek, semhogy anyjukat védelmezhetnék. Nem szabad annak megtörténnie, hogy majdan a gyermekeket kinoszák a hitelezők anyjok adósságaiért. Isten és a törvény előtt minden teremtet ember egyenlő. És ki tudja, — így végezte beszédét *Janson* — nem fog-e egyszer még feléledni a királyban az atyai józérés. Ha akkor elolvassa azt az ítéletet, amelyet önk most a király nevében fognak meghozni, talán ő maga is beoigya látni, ha most elítélik, hogy ez az ítélet igazságos volt, ilyen igazságos ítéletet kell hozni a király nevében.

Lipót király ügyvédje, *Wiener* szenátor, kiváló jogász és nagy szónok. Minden érzelges nélkül egyenesen a dolog velejére tér át: A hitelezők és gróf *Lónyay Elemér* né ügyvédei elhallgatják azokat a feltételeket, amelyekhez *Lipót* király a nemzeti ajándékokat kötötte; e feltételek értelmében a belga állam tartozik a király ingatlan vagyonának jövedelméről az örökösöknek megfelelő évráradékot fizetni. A király ezzel a nemzeti ajándékkal egyaránt gondoskodott a nagy belga és a saját szűkebb családjáról. Szinte azt lehetne mondani, hogy egy vételről és eladásról van szó, amelynek előnye a király örökösiei jogjék élvezni. Ki beszél hát itt kitagadásról? Sajnos dolog, hogy a király egyik leányának hitelezői mellé a másik leány is beáll pórközdő lélnék, holott békésen is érvényesíthette volna örökösödési jogait, de hát jobban tetszett neki, hogy támadólágy lépjen fel királyi atyja ellen.

Hosszasan és alaposan bizonyította a király ügyvédje, hogy a Bécsben kötött házassági szerződés diplomáciai aktus volt és megfelelt a belgiumi alap törvényeknek. Akik azt hangoztatják, hogy a király jogai nem lehetnek nagyobbak és mások, mint a belga polgárai, az népszerűséget hajhász, de nem tördök az igazsággal. Emlékezteti gróf *Lónyay Elemér* né ügyvédjét, hogy ő volt az, aki a belga kamarában a *Stefánia* hercegnőnek annak idején telajánlott 250.000 franknyi évráradéka ellen szavazott. És most gróf *Lónyay Elemér* né ügyvédje papirrongyot nevez az a házassági szerződést, melyet szülei kötöttek s amelynek köszönheti, hogy egy uralkodócsaládnak lett a tagja. Polgári törvényszék ítélete nem másíthat meg tejedelmi házasságszerződést, amely az állam legmagasabb szerveinek közreműködésével jött létre. Mi következnék abból, ha a felpereseknek sikerülne ezt a tejedelmi házasságszerződést érvénytelennek nyilvánítaní?

Janson: Háboru! (Nagy derűtség!)

De Jongh: A vagyonközösség!

Wiener szenátor: Minden félreértés abból ered, hogy a királyi családban kötött házasságszerződés éppen olyan, mint valamely polgári házasságlevél. Azért ez a házja, hogy elmosódjék az a visszatámasztó eljárás, melyet egy királyi hercegnő királyi atyja ellen jónak látott követni. Fel kell oszani az atyai örökséget jóelőre. Milyen osunya dolog volt felolvasatni a királyné végrendeletét. A király hazafiságból egyesíteni akarta a saját családját nemzetével a vagyonközösségben s ezért a nemes cselekedetéért az a hála, hogy támadják és gyanusítják.

De Jongh viszonválasza után a törvényszék a végtárgyalás folytatását hétfőre halasztotta.

FŐVÁROS

(*) A pálinkamérések vasárnapi bezárása. Az ipartügyi bizottság ma délután *Lung György* tanácsnok elnöklete mellett ülést tartott. Az ülésen tárgyalta *Wodáner* Artur bizottsági tagnak a közgyűlésen tett ama indítványát, hogy a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény oda módosítsassék, hogy a pálinkamérések vasárnap egész nap zárva tartassanak. Több bizottsági tag felszólalása után akként fogadott el az indítvány, hogy a pálinkamérések vasárnap délelőtt tíz órától fogva zárva legyenek. Az olyan helyiségekben, ahol bormérési engedély van, szintén ez a határidő lenne kitűzve a pálinkamérésre. Ezzel a határozattal a legközelebbi tanácsülés foglalkozik.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Opera.** *Lohengrin* mai előadásán *Flattné Gizella* először énekelte *Ortrud* szerepét. Nagy buzgalommal igyekezett megfelelni nehéz feladatának és az becsavágyó törekvése néha sikerült is. De a szerep énekván és játékban olyan súlyos, annyi drámai erőt kíván, hogy itt csak a legnagyobb tehetség és a kifejezés hatalmával rendelkező érett művész adhat megfelelő illuziót. *Flattné* egyénisége és művészete a mostani stádiumban erre még képtelen. Az előadás szép volt és *Anthes* mint *Lohengrin* mindenkit elragadott alakításának a nemességével.

** **Nemzeti Színház.** *Pekár Gyula Máttyás és Beatrix* című történeti színművéből holnap, pénteken délelőtt 10 órakor tartják meg a napisajtó meghívott képviselői számára a jelmezes főpróbát. A darab bemutató előadása 7 órakor kezdődik s az előjáték után 15 perc szünet lesz.

** **A Takarodó,** a mellett hogy a Vigszínháznak és fényes gárdájának jelentett rendkívüli sikert, az egyik fiatalabb epizódszínész nevét is előtérbe hozta. *Ez Bárdi Ödön*, aki öntudatos, művészi játékával a harmadik felvonás nagy törvényszéki jelenetében kellett szemzadációs hatást. *Bárdi* bravuroz játékát a premieerbírálatokban érdeme szerint meg is dicsérték. Hogy pedig mennyire méltatta a Vigszínház igazgatósága, arról a következő levél tanuskodik, amelyet ma kézbesítettek a boldog művésznek:

Igen tisztelt *Bárdi* ur!

Szívből gratulálók a *Takarodó*ban elért igazi, művészi sikeréhez. Elismerésem jeléül pedig együttdal értesítem, hogy ez évi április hó 1-én kezdődő hatályfyal felelelem fizetését évi ezer koronával.

Budapest, 1904. március 9-ikén.

Faludi Gábor,
igazgató.

Mi viszont gratulálunk annak az igazgatónak is, aki ily nagylelkűen tudja jutalmazni az érdemet és fokozni tagjainak szeretetét műintézete iránt.

** **Vigszínház.** A *Vigszínházban* a *Takarodó* nagy sikere folytán a munkaterv annyiban változik, hogy ebben a hónapban nem lesz több premie. Több darab szorul le ilyentoránan egyelőre a programról és *Beyerlein* drámáját adják mindaddig, amíg *Károly Klára* nem kezd meg vendég szereplését a *Királynő* jérében.

** **Vakok hangversenye.** A *Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület* 15-én a vakok javára hangversenyyel rendez a *Royal-szállóban*. Közreműködnek a kőncერთენ *Braun* Ruben, *Kabos* Ilona, *Rosenfeld* Izsó és *Kun* László. Jeyek a vakok készítményeinek elárúsító helyszíne: *Kapony-utca 1. és Király-utca 72. szám* alatt kaphatók.

A Népszínház válsága.

Budapest, március 10.

Ami előre volt látható, bekövetkezett: a Népszínház mostani regímeje a mai napon a legulsolyosabb válságba jutott. A művészet közpénzen emelt bajlókába bekötözött a végrehajtó s lefogalás alá került a pénzár, a ruhatár, a kellékek, a díszletek, minden szög, aminek értéke van. Menteni kell, amit menteni lehet! A népszínházi bizottság, a fővárosi segédhivatalok már hozzáfogtak az igények bejelentéséhez. A népszínházi bizottság szombatra sürgős értekezletet hívott egybe, amelyen előreláthatólag végérvényesen fog dönteni a Népszínház jövendő sorsa fölött.

A Népszínház bukásáról szóló hírek már tegnap szerte keringtek a fővárosban. A népszínházi bizottság ma a törvényszékhez fordult s megkérdezte, mi igaz a hírekből. A törvényszéktől a bizottság azt az értesítést kapta, hogy *Porzolt* Kálmán ellen volt bérletársának, *Deutsch* Gézának egy 110.000 koronás követelése erejéig kielégítési végrehajtást vezettek. A tegnapi előadás bevételeit is lefogalálták. A színház ingóságainak lefogalálása folyamatban van s az anyag nagy mérete miatt az elírás még pár napig fog tartani. A végrehajtás a népszínházi alap tulajdonában levő ingóságokat is éri, — a könyvtárt, partitúrákat, darabokat, kellékeket, — ezért az alap mindenesetre igényperrel fog élni. Ha a fizetésképtelenség tényleg bekövetkezik, ennek a folyamánya a *Porzolt* Kálmánnal kötött szerződés felbomlása. A szerződés értelmében ugyanis a népszínházi bizottság rögtön felbonthatja *Porzolt* Kálmánnal való szerződését, mihelyt az igazgató fizetésképtelen vagy csődbe jut. A bizottság ez esetben tartozik a színházat más bérletnek átadni. Szombat délelőtt e végből ülést is tart már a bizottság.

A *Deutsch* Géza 110.000 koronás követelése *Porzolt* Kálmán második bérletének idejéből származik. A második bérlet kezdetekor *Deutsch* Géza 140.000 korona beletelével merőben ideális előklből társasviszonyba lépett *Porzolt* Kálmánnal, de csakhamar észrevette, hogy éppenséggel nem megbízható és nem nyugszik komoly alapokon a vállalkozás, s rövid idő múlva felbontotta a társasviszonyt. Pénzéből azonban csupán 30.000 koronát

dott visszakapni. Meg-megújított moratóriumok után végre pert indított Deutsch Géza adós ellen s mivel nem volt semmi kilátás arra, hogy a 110.000 koronát megkaphassa, végrehajtást vezetett Porzolt Kálmán ellen e köveletése erejéig. Még pedig nem a saját érdekében, hanem leginkább az igazgatónál váltókkal is érdekelte személyzet érdekében. A foglalás tegnap reggel kezdődött, ami természetesen feltűnt a tagoknak. A színészek megjedtek s aggódva kérdezősködtek Porzolt igazgatónál, mi történik. Az igazgató fenséges nyugalommal válaszolt:

— Deutsch Géza társul kíván belépni és most fojlik a leltározás.

A végrehajtás híre azonban mégis elterjedt. Heltai Ferenc, a népszínházi bizottság tagja rögtön értesítette az esztról Halmos János polgármestert, a bizottság elnökét, aki ma egy tisztii ügyészt küldött a Népszínházhoz, hogy győződjék meg a dologról. A tisztii ügyész beszámolója után Halmos János utasította a fővárosi segédfővárosokat, hogy állapítsák meg: mennyivel tartozik Porzolt Kálmán a fővárosnak. Kijött, hogy a Népszínház jelenlegi igazgatójának 13.000 korona az adóhátraléka, 3000 koronával tartozik a nyugdíj-alapnak, ezenfelül két esztendő óta semmit se fizetett be a nyugdíjalap javára a befolyt büntetés-pénzekből. Ezzel szemben a fővárosnál mindössze 30.000 korona kaució, a van Porzolt Kálmánnak, ami a legközelebbi terminus esedékes bíróságára sem elég.

Az anyagi romlásnak ez a képe. Météan ad azonban aggodalomra okot a Népszínház háromszázötven tagból álló személyzetének a sorsa. Szomorú vizsgálata nekik, hogy a bukás előrevetet-e árnyékát. Porzolt Kálmán 1903. november 19-ikén nyit levelet írt a népszínházi bizottság tagjaihoz, amelyben beismerte, hogy képtelen a színházat a maga erejéből vezetni. Kár, hogy e levélnek nem volt meg a hatása s elmaradt a bérleti szerződés felbontása.

Immáron a színházi bizottságnak ama kötelessége tolu elterbe, hogy szombati ülésén avatott kézre bizza a Népszínház igazgatását. Ugy értesülünk, hogy Vidor Pál, a Népszínház korábbi fényes éveinek erőssége, hajlandó a színház igazgatására vállalkozni. A népszínházi bizottság e felelősséges tiszre nála hivatottabb művészembert nem találhat. Színpadi ismeretei, gyakorlati tapasztalatai, kipróbált ízlése, bőséges invenciója és művészi multja a legfőbb érő garancia arra, hogy a Népszínházat e mai süllyedéséből régi nivójára fölemelje.

Mindazok a bajok, amelyek a Népszínházat a gyarló vezetés következtében fenekestül felforgatták, nem következhetek volna be az intézet teljes művészi züllése nélkül. Ezt a züllést, minden művészi tartalomnak a színház köréből való kihullását, végre megpecsételték a legutóbbi számondó bukások. Csupa üres jelszó, nevelés puffedés, egy újabb ötödrendű színésznőkkel megrakott szomorú együttes, üres, ostoba darabok és egy-egy kitűnő darabnak (— mint legutóbb is —) képtelen kiosztással való lerontása, lelketlen előadások, egy megrokkant és kiegétt színház, amely a publikumot kikergette és úgy ásit a néző felé, mint a megleveledett unalom, letört becsavágások, reménytelenség: — ez ma a Népszínház. Semmi másról ebben a pillanatban szólni nem akarunk. Pedig kellene. És lehetne is. A buta intrikák, a lelki szegénység, a tartalmatlanság, az egész vezetés üressége és bárgyúsága végre is megérelték a rendszert a bukásra és magát a Népszínházat — a feltámadásra. Szerencséjére a színháznak ez a bukás egy gyorsan lebonyolítható válság bevezetője. Az a férfi ugyanis, aki Vidor Pál személyében a színház minden zökkenés nélkül való átvételére minden peroben készen áll, — vagyoni erejével, művészi készségével biztosítja nemcsak a művészi és a technikai személyzet existenciális érdekeit, de a művészi és irodalmi javaknak is, amelyek szolgálása a Népszínházra van bízva.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ A Petőfi-Társaság e hó 12-én vasárnap délelőtt 10 órakor a Magyar Tudományos Akadémia eisőmeleti termében felolvasó-ülést tart. Tárgyak: Tolnai Lajosról (visszaemlékezés) Paldy Menyhért rendes tagtól. A beamter sira (költemény) Jakab Ödön rendes tagtól. Kötemények. Irtó Kóna Rezső (vendég), bemutatja Zempléni Árpád rendes tag. A fehér ház (elbeszélés) Petefi István rendes tagtól.

○ A Földrajzi Társaság közgyűlése. Ma délután tartotta éves közgyűlést a Magyar Földrajzi Társaság. A közgyűlést Erdői Béla lendületes szíj beszédében nyitotta meg. Majd pedig Havas Rezső alelnök előterjesztette kimorított jelentését a mult esztendő nevezetesebb földrajzi eseményeiről. Végül megejtették a választásokat.

○ Magyar Statistikai Évkönyv. A magyar királyi központi statisztikai hivatal most adta ki évkönyveinek legújabb folyamát. A könyv világos csoportosításban, könnyen áttekinthető módon tárja föl Magyarország statisztikai képét. Pontos és kimerítő adatok hasznos gyűjteménye ez az évkönyv, amely dícséretére válik a statisztikai hivatal precíz működésének. A könyv Kiltán Frigyes utóda könyvkereskedő cég kiadásában jelent meg, ára 5 korona.

○ Telekkönyvi mintatár. Szakkönyv régen részesült akkora tetszésben mint a Telekkönyvi Tisztviselői Országos Egyesületének kiadásában megjelent Sági, Va da-féle Telekkönyvi mintatár. A kitűnő könyv rövid idő után második kiadásban jelenik meg, melyet Sági János javított és jelentékenyen bővített. A két vaskos kötet előfizetési ára 8 korona, diszkrétésben 10 korona.

○ Történelemből és szociológia. Irtó dr. Giesseu Sándor győri kanonok a Szent István-Társulat alelnöke. Kiadja a Szent István-Társulat Tudományos és Irodalmi Osztálya. Ára 1 korona 20 fillér.

Nyitlér.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a világ összes életbiztosító-társaságai között az

első helyet

foigalja el, úgy a körténytulajdonosoknak teljesített fizetéseket illetleg, melyeknek összegze

3.268.000.000.— frankot,

valamint biztosítási alapja tekintetében is, mely

2.081.977.521.55 frankot

tesz ki. Az érvényben lévő élet- és járadék-biztosítások összegze 1903. december 31-én

7.500.923.900.57 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Andrássy-ut 20.

(Az e rovat alól költötteknek sem tartamért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

*. Eajnokverseny. A Magyar Uszó-Egyesület és a Műgyógyászati Football-Klub I. csapata 13-án mérkőznek a bajnokságért a milóvársi versenypályán. A mérkőzés iránt sportkörökben nagy az érdeklődés.

*. Nemzetközi vívóakadémia. Lovag Santelli Italo, a jeles vívómester 14-ikén este nyolcadéi órakor vívóakadémiát rendez a Vigadóban. A vívóakadémiában több külföldi vívómester is részvesz.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Eremits Pál meggyilkolása. Nagy kikinda volt képviselőnek, Eremits Pálnak meggyilkolása ügyében a büntvénytörvény felbeszárkította az övegyesre jutott Emerits Pálnak és egyik rokonának, Prekajszky Péter takarékpénztári igazgatónak a Kuriahoz intézett beadványa, amelyben a büntető-perrendtartás huszonkilencedik szakasza alapján a nagykikindai esküdttörvényszék beieyett más törvénytörvények delegálású kérétek. Ezt a kérelmet azzal okolták meg, hogy Eremits életviszonyai, egyéni érzülete és politikai szereplése a fanatikus szerb földművesnép között neki számos ellenséget szerzett s maga ellen olyan gyűlöletet támasztott, hogy előrelátható a nagykikindai esküdttörvényszék veridikje, mert tagjai tulajdonok számmal ebből a népelemből kerülnek ki, amelyek föltaggása szerint a szerbek karácsonyán kiontott vér nem is kiált bosszút. A bírökikindai dolgában Kelemen Mór elnökölésével ma ült össze a Kuria első büntetőtanácsa s Szegheő Ignác előadása után a szegedi királyi törvénytörvénytörvényszék elgálya.

§§ A soproni bankbukás. A kir. Kuria III. büntetőtanácsa ma folytatta a soproni építő és földművelésbank panamájának tárgyalását. Ma fejezték be az ítéletek felolvasását és előadását. Janeschő István bíró előadó ismertette a benyújtott semmisségi panaszokat. Ezután a védők indokolták semmisségi panaszukat. Holnap dr. Katona Béla koronaugyvéd-he-yettesnek, a vád képviselőjének beszédjére kerül a sor.

§§ Fogháza itél ügyvéd. Neugebauer József fővárosi ügyvéd a mult év őszén egy végrehajtás to-ganatosítása alkalmával azt állította Hensel Valér és társa gyógszerészeti gyáráról, hogy az egész nem egyéb svindnél. Az indulaba jött ügyvédet a cég alkalmazottai nyomban felszólították, hogy vonja vissza ezt a sértő állítását, de az ügyvéd hajthatatlan maradt és ismételve hangoztatta, hogy tenntartja azt, amit a cégről állított. Rágalmazás vátségével vádolva, került ma a cég tulajdonosainak, Krieger Kálmán gyógszerésznek és Hensel Valér gyárosnak panaszára Neugebauer József ügyvéd a büntető járásbíróság elé. A lefolytatott tárgyalás után a tárgyaló bíró a panaszosok jogi képviselőjének, dr. Bányaí Sándor ügyvédnek vádjára büntésnek mondotta ki Neugebauer József ügyvédet a rágalmazás vátségében s ezért hatnapos fogháza és 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Egyben pedig kötelezte a vádlottat, hogy a marasztaló ítéletet egy fővárosi napilapban tegye közzé. Az ítélet ellen nemcsak az elítelt ügyvéd jelentett be felebbezést, de felebbezést javára, enyhítés végett dr. Bányaí Sándor, a panaszosok ügyvédje is.

TÁVIRATOK

A Reichsrath.

Bécs, március 10.

Az osztrák képviselőházban a csehek vígan obstruálnak tovább. Az ülést jó darabig meg se lehetett nyitni, mert a csehek megakadályozták a határozatképességet. Künn trécseltek a folyosón és olykor betekintettek az üvegajtón. Végre mégis összehívódott száz képviselő és az elnök megnyitotta az ülést. Azután bejöttek a csehek is és a németek mindenféle sértő megjegyzéssel fogadták őket.

Zajos incidensek közben kezdik meg a beérkezett szószerint való felolvasását. A rozs-szaló-bizottságnak ma délelőtre kitűzött ülése eredménytelenül telt el, mert Iro képviselő idézését tévedésből nem kézbesítették idejekorán. Beérkeztek a következő sürgősségi indítványok: dr. Kiba és társai dr. Escherich bécsi egyetemi rektor nyilatkozatára vonatkozólag. A sürgősségi indítvány indoklásában az áll, hogy a rektor hirdetményében a prágai cseh lakosság szidalmazza. A rektor errel igazolta, hogy alkalmatlan az olyan egyetem vezetésére, amelyen épp annyi nem-német, mint német hallgató van. Olyan eseményekről van itt szó, amelyek a főiskolával nem állanak összefüggésben. Nyilvánvaló tehát az a szándék, hogy a prágai nemzetiségi gyűlölséget mesterségesen is növeljék. A rektor annak idején nem tett semminemű lépést sem, amidőn Bécsben a katolikus, szláv és zsidó egyetemi hallgatókat bottal és ütlegekkel támadták meg az egyetemen. Indítványozták a rektor hirdetménye tartalmának és tendenciájának megomloltását, a meghurcolt cseh lakosság megvédelmezését és a rektor ellen való erélyes eljárást.

A beérkezettek felolvasása egy óráig tartott, mire a kérvényeket olvassák fel. Formának amaz indítványa felett, hogy petíció nyomatásban adják, nek-e ki titkos szavazást indítványoznak, arra pedig, hogy titkos szavazás törjénjék-e, névszerinti szavazást.

A nagynémetek ordítják:
— Szemtelenség! Siríchnin-kapszulákat nekik! Meg kell mérgezni az egész bandát!
A névszerinti szavazás alatt újabb láрма támad. Herzog, Choc, Klofac s Fresl képviselők összevesznek. Herzog azt kiáltja:
— Szébtolvaok, tartás! a sajúkani.
Choc: Sziveskedjék ezt észrevenni, elnök ur.
Elnök: Herzogot rendreutasítja.

A titkos szavazásra vonatkozó indítványt 98 szavazattal 57 ellen elvetik. Következik a névszerinti szavazás. Az indítványt 104 szavazattal 7 ellen elvetik. Erre folytatják a kérvények olvasását.

Karbusz képviselő névszerinti szavazást indítványoz kérvénye kinyomtatását illetőleg. Erre ismét névszerinti szavazás következik.

Az ülés folyamán Iro ügye kaposán az ismert gróf Sternberg megtartotta szűzbeszédét. Eközben zajos jelenetek játszódtak le s egyszer már-már dula-kodásra került a dolog.

Gróf Sternberg alighogy beszélni kezdett, csehnek deklarálta magát, ami a német pártok padjain viharos derültséget keltett.

Erre gróf Sternberg így kiáltott a németekre:
— Csodálom, hogy a csehország németek is olyan képviselőket küldenek ide, akik nem tudnak egyebet, mint larmázni s úgy viselkednek, mint az utcai gyerkőcök!

A baloldárról erre nagy zaj támadt. Tele torok-kal kiabáltak:

— Pimasz fráter!
— Alávaló gazember!
Schaik: Elzüllött nemes!
Iro: Ez aztán arrogáns egy gróf!
Grössl: Impertinens semmirekellő, hogy mer így beszélni!

Pensel: Gróf ur, jó lesz takarodni!
Stein: Königgrätzti cirkuszigazgató!
A baloldárról nem engedték szóhoz jutni gróf Sternberg, egyre kiáltoztak:
— Angol clown! Cseh bohóc!
Iro: Eluok ur, utasítsa rendre! A farsagnak már vége!

Hofer: Maga cseh paprikajanos!
Gróf Sternberg: Elnök ur, kérek egy kis oszndet!
Glöckner: A már igaz, hogy csak ez kellett még ide! (Nagy derültség.)

Nagysokára oszndet lett s gróf Sternberg rövidre fogta beszédét, amelyből senki sem hallott semmit. Stransky összekapott Irovat, mert rákiáltott, hogy gyáva.

Iro: Maga szemtelen zsidó, felfofozom!
Iro ököbe szorított kézzel rohant Stranskyra.

Wals terembiztos választotta szét Irot és Stranskyt, mert különben verekedés lett volna a szövetségben.

Bécs, március 10.

A képviselőház rosszaló-bizottsága a ház ülése alatt összeült, hogy Iro felett itélkezze, Iro tagadja, hogy ő a „cseh gazember” kifejezést használta. Anyit mondott: „Suhinton ostorral a csehek közt! de ezt csak a cseh politika ellen érte, a bizottság úgy találta, hogy Iro magartása megrovandó ugyan, de nincs semmi ok rá, hogy kifejezést adjon rosszalásának.

Bécs, március 10.

Parlamenti körökben beszélik, hogy a Reichsrathban elnökválság van kitérőfélben. A német pártok etégedetlenek gróf Vetter vezetésével és azal vádolják, hogy nem tudja a csehok sértegetéseivel szemben a németeket megvédeni.

Bécs, március 10.

A német pártok képviselői megkezdték az akciót a cseh obstrukció leverésére és felszólították a dolgozni akaró pártokat, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz. A terv az, hogy az obstrukciót folytonos éjjel-nappali ülésekkel és a házszabályok szigorú alkalmazásával fogják kifárasztani. Parlamenti körökben ma azt beszéltek, hogy a kormány arra való tekintettel, hogy a magyar parlamentben helyreállt a béke s így sürgős szükség, hogy az osztrák Reichsrath is munkaképes legyen, elhatározták, hogy már legközelebb feloszlata a képviselőházat s nyomban elrendeli az új választásokat.

Királyunk és az olasz király.

Róma, március 10. A Tribuna azt írja, hogy jellemző, hogy Ferenc József király Viktor Emánuel király levelére haladéktalanul és közvetlenül akart válaszolni, midőn a kvirináli osztrák-magyar ügyvivőt megbízta a királyhoz intézett levelé átadásával a nélkül, hogy bevárta volna gróf Lützovnak az új osztrák-magyar nagykövetnek megérkezését. A Tribuna azt állítja, hogy Ferenc József király levele meleg szívvel és benső bizalom hangján van írva.

A rémlátó franciák.

Páris, március 10. A Havas-ügynökség jelent: Itt tegnap az a hír terjedt el, hogy a tengerészetiügyi minisztérium egyik alkalmazottját letartóztatták, avval gyanusítván őt, hogy a japán követésnek fontos, a honvédelemre vonatkozó ügydarabot szolgáltatott ki. A vizsgálat azt eredményezte, hogy egy irnokot, aki a tengerészeti vezérkarnál van beosztva és akinek szolgálati tevékenysége sok kívánnivalót hagy hátra, letartóztatták. Az azonnal megindított vizsgálat azt eredményezte, hogy a vezérkartól nem szikkasztottak el iratokat. Ugy látszik, hogy a tengerészetiügyi minisztérium nem ad fontosságot a dolognak.

A renitens tábornok.

Páris, március 10. Hir szerint holnap jelenik meg a hivatalos lapban Gustin de Bourgogne tábornoknak rendelkezési állományba való helyezése. A tábornok a chorbougi polgármestertől hozzájuttatott iratot azzal a megközlással utasította vissza, hogy a szóban forgó kongregáció kitiltása ellen tiltakozik.

A balkáni helyzet.

Konstantinápoly, március 10. A főfelügyelő a polgári ügynökkel a macedóniai kimenekültek visszahonosításának módosításaira vonatkozólag részletes szabályzatot dolgozott ki, melyet elfogadás végett ideküldtek. A porta még nem felelt a macedóniai világlek orendőrségének újjászervezésére vonatkozó határozatokra. A szabályzatot a mai minisztertanácsban újabb tárgyalás alá veszik. Az úgy a Jildizt és a portafeljesen igénybe veszi, amiért a török-bolgár, valamint török-görög vasúti csatlakozásra vonatkozó szerződésnek elhalasztatnak.

Közzgazdasági táviratok.

Bécs, március 10. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladott búza tiszavidéki 9.05-9.45, bányási 8.85-9.10, mosoni 8.65-9. K. Rozs töl felvidéki 7.-7.25 K., pestmegeyi 7.-7.20, déli vasúti 6.80-7.05 K., magyar tengeri: 5.75-5.90 K., magyar szől 5.90-6.50 K., válogatott 6.90 korona.

Bécs, március 10. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délnémet magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 636.-, Magyar hitelrészvény 746.-, Angol-Osztrák bank 279.- Bécsi bank-egyesület 505.- Union bank 519.- Länderbank 419.50 Osztrák-magyar államvasút részvény 634.75 Déli vasút 75.75 Kibavítói vasút 402.-, Eszaki-nyugati vasút részvény —, Dohányrészvény —, Rimamurányi vasút 313.-, Apesni bányászatrészvény 406.50 Mátyusi járadék 400.-, Magyar korona járadék 96.80, Osztrák korona járadék 97.55, Lombard 121.75, Török sorozjegyek 117.57, Német birodalmi márká 117.53, Napoleond'or 19.08.

Berlin, március 10. (Gabonázás.) Buza májusra 175.25 márká (10.32 korona), júliusra 176.60 márká (10.37 korona). — Rozs májusra 138.75 márká (8.14 korona), júliusra 141.75 márká (8.32 korona). — Zab májusra 131.- márká (7.69 korona), júliusra 134.50 márká (7.90 korona). — Tengeri amerikai mixed májusra 113.25 márká (6.65 korona), júliusra 113.50 márká (6.66 korona). — Spiritus 70 márká (árólyam 117.40 korona per 100 márká.) Irányzat: bágyadt. Idő: enyhe.

Berlin, március 10. (Tőzsdjelentés.) A tőzsde ma is az üzletlenség jegyében állott, de az árfolyamok állandók voltak. Magasabb árfolyammal főképpen kohórézvények forogtak, különösen az acélműszövettség miatt és az Iroa Agének az amerikai vaspáncról szóló híre; minden más téren csekély volt az érdeklődés és az árfolyamok a tőzsideő második felében változatlanok voltak. Jelentéskor Frinz Heinrich-vasut javult, épp így államvasut is. Meridionale gyengült 137 1/2, minden egyéb változatlan. Magánleszámitolási kamatláb 3 3/4%.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

A vladivosztoiki támadás.

Tokio, március 10.

Konimura tengernagy, a második hajóraj parancsnoka a következő jelentést küldi a Vladivosztoik ellen intézett támadásról:

Mint előzőleg elrendeltetett, a hajóraj március 6-án reggel érkezett a vladivosztoiki kikötő keleti bejáratához és át kellett mennie a még jéggel fedett tengeren. Ellenséges hajók a külső kikötőben nem voltak láthatók. A japán hajók az északi parton lévő ütegekhez egy oly ponton közeledtek, mely kivüléssel a Bolzán-hegységen lévő ütegek látóvonalán. Miután a belső kikötőt 1 óra 50 percek vagy 40 perccel át bombáztuk, a hajóraj visszavonult. Az a nézetem, hogy a bombázás jelentékeny kárt tett. A szárazföldön láttunk katonákat, de az orosz ütegeket nem. Délután 5 órakor fekete füst látszott a keleti bejáratnál és azt hittem, hogy az ellenséges hajóktól származik. De a füst lassanként ismét eltűnt. Március 7-én reggel a japán hajóraj felderítő utat tett az Amerika-öbölben, de semmi rendkívülit nem vettünk észre. A hajóraj ismét közeledett Vladivosztoik keleti bejáratához, de sem ellenséges hajókat nem láttunk, sem az ütegek nem lőttek. A hajóraj azután a Possziet-öbölbe ment, de mivel ott sem láttunk ellenségre, a hajóraj ismét visszavonult.

APRÓ HIRDETÉSEKET

Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54-39) központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő névvel lehet föladni:

- Blockner J. hirdetői iroda. IV. ker. Süttő-utca 6. szám.
Breuer nővérek dohányüzletje. Teréz-kört 64. szám alatt.
Deutscher Miksáné Andrássy-ut 88.
Eckstein Bernát hirdetői iroda. V. ker. Püspök-utca 4. szám.
Engelmann Mór dohányüzletje. IV. ker. Kálvin-tér 2. szám.
Frank Pál könyvkereskedője. IV. ker. Gróf Csáky-tele palota, Kossuth-Lajos-utca, Kizy-tér, (Koronaherceg-utca arkán).
Fischer J. B. hirdetői iroda. IV. ker. Gerő-utca 1.
Goldberger A. V. hirdetői iroda. IV. ker. Váci-utca 17. szám.
Goldner Jozsef Andrássy-ut 50.
Goldgruber Mór könyvkereskedője. II. ker. Fő-utca 17. szám.
Grossmann János fűtő- és vegyszerkereskedője. MISKOLC és környéke részére hirdetői felvételi iroda.
Haasenstein és Vogler hirdetői iroda. V. ker. Dorottya-utca 9. szám.
Jambrikovits dohányüzletje. Kerepesi-ut 60. (Takarékp. épület).
Kernberg Rozália dohányüzletje. VIII. ker. Múzeum-kürt 10.
Leopold Gyula hirdetői iroda. VII. ker. Erzsébet-kört 54. I. em.

Minden apróhirdetés, melyet tíz óráig föladsunk, már másnap jelenik meg. BUDAPESTI NAPLÓBAN.

EGYESÜLETEK

(A Szegénysorsú Tüdőbeteg Szanatórium-Egyesületnek) igazgatótanácsa tegnap báró Harkányi Frigyes elnöklete alatt ülést tartott. Az igazgatótanács dr. Müller Kálmán főrendiházi tag indítványára elhatározta, hogy a kórházi kezelésre nem való tüdőbeteg részére in ézetelt létesít, amelyben a betegek nem csak rendeltet, hanem gyógyászeret és egyéb támogatást is kapnak. Az indítvány tárgyalása után dr. Tauszk Ferenc főtitkár és Belaváry-Burchard Konrad, a költségvetési bizottság elnöke terjesztették elő jelentésüket, majd dr. Gescheit Józsefet és dr. Parasony Józsefet az Erzsébet-sanatórium alorvosává választották.

(A Gyermekbarát) éhező iskolagyermeket gyámoltató egyesület 27-én délután 3 órakor jótékony-célú díszelőadást rendez a Fővárosi Oréumban. Az előadásra a fővárosi színházak megígérték közreműködésüket.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

E. A. Sóskut. A gazdasági hetiszemlé minden hétfői számunkban közöljük. — Szórakozott. A feledékenységéről valami emlékeztető jel segítségével szokták a szórakozottakat magukat lassankint leszoiktatni. Például az óráncukra kötnék valami kis csingilingit, amelyre hajrátekinetnek, egyszeribe eszükbe jut, hogy nekik most valamire vissza kell emlékezni. Vagy naponként reggel felírják egy kis ódulara mindazokat a dolgokat amiket aznap nem szabad elfelejteni. Ebbe a kis íráskönyvbe naponként többször belekukkantanak, például annyiszor, valahányszor csak megnézik, hogy hány óra van. Az egész üzemeltetést, amelyet oly módon elég tökéletességre lehet vinni. — Dr. V. J. Alvincz: Körösviz; Kassai olvasó. A tiszviselői fizetésrendésnek levelükben felemlített hiányát a Budapesti Napló március 8-iki számában, tehát a levelük érkezésének napján egy körorvos szakcserepen szövejtette. — K. A. 21. Az előkészítés stádiumában van még az a törvény. — P. L. Irsá. Az áthelyezésről még nem adtak ki hivatalos jelentést. — Szerencsétlen gyermek. Beszélgetve elitakarhatja az ő becselenségét, de csak kettejük közt. A világ másképp gondolkozik. Még pedig nagyon szigorúan. Ebben a helyzetben csak a saját felelősségre cselekedhetik. Abban azonban tisztában lehet, hogy szörnyű vihart zudít magára. Tehát gondolja el, hogy képes lesz-e ön ezzel ieroskadás nélkül megküzdeni. — K. J. Törökbecse. Valamelyik intézetnél érdeklődik. Az iparisikola dolgában a magyar kir. állami közép-iparisikola igazgatóságánál (Budapest, VIII. Népszínház-utca 8. szám) kap utbaigazítást. — Schw. J. Segédantónói állás már nincs. Mindjárt osztálytanítóknak váaszják évi 1600 korona kezdőfizetéssel, amelyben benne van a lakásnép is. — F. J. Annak ide én már váaszoltunk. — Vidéki. I. Sárjáluk, de külföldi címeknél nem szögláthatunk. 2. Ha élénk a forgalom, bármelyik megíelett. — B. E. Lankovác. Az egyházi funkciók fölött való rendelkezés joga a hitközség lelkészi hivatalát illeti. Engedélyt kell tehát kérnie, ha más községbeni lelkésszel kívánja az esketést végeztetni. — N. E. Kisléta. Ezt csak valamely vegyi tisztító mondhatja meg. — 285.877. I. A városi tanácshoz csemejez. 2. Irja rá, hogy ezuton bucsuzik. — N. E. Baja. Harmadik évi előlévési ideje van. — S. J. Nem kötelezhető, amennyiben a visszalépésre határidőt nem kötött ki. — K. F. Az ilyen fagyosságot már csak egy nap melegítheti fel: az eskűző napja. Az adott helyzetben a főlénség és tartózkodás egész természetes, mert a léány tudatára ébredt annak, hogy önt szereti. Ha ön ebben a magatartásban a nőiesség érelnét jól nem ismerte, az az ön hibája, tehát önnök is kell azt jövétni. — S. Temesvár. I. Nemétül beszélt. 2. Uj választásnak kell alávetnie magát. — Vízle. Március 20-ikán tartják meg. — B. J. Nincs róla tudomásunk. — Cz. M. Csökka. Meg fog jelenni. — S. M. A dohány árusítása egész napon szabad. — Régi előfizető leánya. Nem minden fátalemler hozományvadász ám, aki arra is gondolt, hogy hát aztán majd miből is élünk. A házasiélet anyagi gondjainál egész helyes dolog előre tisztába jönni s a családönntartáshoz szükséges megtehető módokat biztosítani. Ennek a megbeszélését azonban bizza rá a szülőkre. Ön csak azt legyen tisztában, hogy szeretik-e egymást. — 282734 számú előfizető. A vasuti díjtelek kiszámítását lehetővé tevő könyv nem létezik. A máv. kiadja ugyan évenként Díszabás I. rész B) szakasz címen az általános díszabási határozományokat, ezek alapján azonban nem lehet a vasuti közegek díjszámítását felülvizsgálni. Ehhez legalább is szükség van a helyi, kötelei és díjkezelvényes díjszabásokra. S még ez sem vezet mindvégig célhoz, mert a Vasuti és Közlekedési közönyv tenetünk háromszor közöl kivételeket a rendes, sőt még a kivételes díjszabások alól is. Epp ezek a körülmények okozták az, hogy még a vasuti közegek sem mind képesek a díjszabások tömkelegében eligazodni. Vannak ugyan vasuti úvarlevél-felülvizsgálói irodák, de ezekkel jó előre pontosan megállapítani a felülvizsgálat újdjára néve. — Tölyka. Egyikben sincs semmi megróni való. Elvégre ön a barátónőjéhez jár, amazi pedig nem lökhetik ki a házból, ha a tisztesség korlátait soba át nem lépi. A szülőik szemre legyen ilyen esetben eles és vigyázó. Ön pedig ne titkójon el löttük semmit. — Ajándék. A legjobb ajándék a jó könyv. Bármely könyvkereskedő elteveszi önnek a jelesebb magyar írók és költők műveit. Ezekből aztán válogatni tetszés szerinti. A díszkötéses könyv üres lapjára pár emlékeztet is írhat. — Hiu. A szepők végleges eltávolsására az ugynevezett hamlászokurak szöglálnak.

REGÉNY

A VIKTÓRIA-REND VITÉZE

(41) ANGYAL REGÉNY

Írta: Mrs. ALEXANDER

Aztán mindaddig beszéltek egymással, amíg O'Grady vissza nem tért s nem jelentette, hogy lady Stapylton egészen jól érzi magát s kéri Macnabet, hogy maradjon ott lunchre, mert nagyon szeretne vele beszélni, mielőtt elmegy.

A lunch nem volt olyan vidám, mint rendszeresen szokott lenni Eden-Lakban. Valéria ugyan kitűnően helyettesítette a háziasszonyt, de azért még mindig nem tért magához, hogy anyját olyan olyan modorlatlanul látta, mint egy halottat. O'Grady bosszankodva észlelte, hogy valami készül, de nem tudott rájönni, hogy mi esik. Macnab nagyon kényelmetlenül érezte magát, rettegve a rá várakozó beszélgetéstől. De hisz a legbátrabb férfi is kerüli az érzelmes jeleneteket, akár fiatalabb, akár öregebb nővel. Hugó is megérezte az általános lehangoltságot s nem volt olyan jókedve, mint ahogy remélte, amikor először jelenhetik majd meg a családi asztalnál.

Mindenki megkönnyebbült, amikor kocsi-zörgés hallatszott s nyomban jelentették Nellville kisasszonyt, akit melegen üdvözöltek.

Margit rögtön ráismert Macnabre s udvariasan tudakozódott feleségéről, egyúttal sajnálatát fejezte ki, hogy Macnabné caresfordi látogatása elmaradt. Aztán mentegőzött a többieknél, hogy zavarta őket s megjegyezte, hogy ők ma később lunchoztek, mint rendszeren.

— Bizony elkéstem, — mondotta Vali. — Kérlek, ülj le Margit és izeld meg ezeket a körteket. Az én körtéfámnak első gyümölcsei. Emlékszel-e még arra, amikor ültünk?

— Hogyne, de mennyire emlékszem! — felelte Margit, majd a doktor mellé ült jobbra s lassan hámozgatta körtejét, miatt Vali elbeszélte lady Stapylton hirtelen rosszulletét.

— Szerencse, hogy két doktor volt éppen itt — folytatta Vali — s anyám mind a kettővel beszél majd lunch után.

Asztalontás után a két leány felkereste az uszár kölykeit, de Vali előbb meggyőződött arról, hogy anyja sokkal jobban van s hogy fogadhatja Macnabet.

— Mondd csak, Hugó, hogy van az, hogy ez a bájos örökösén a te régi marquis-gyűrűdet viseli? — kérdezte a doktor, amikor Brown bebeszélte őt kijelölt szobájába, mielőtt lement volna lady Stapyltonhoz.

— Megtetszett neki!... S természetesen odaajándékoztam neki.

— Hm... hm...; ; ; mondhatom gyanus ajándék!

— Az ezredesné szívesen látná a doktor urat — jelentette lady Stapylton kissé szigorú arca komorjára.

— Ó, már jövök! Majd látlak még Hugó fiam, ha visszajövök. Tudod, hogy nekem még ma kell vissza mennem Londonba.

Nyugtalan érzéssel követte föl Macnab a lépcsőn a komornát, aki bevezette egy szobába, ahol urnője a lebecsült függönyök mellett egy pam-lagon feki. Aztán széket tolt oda a vendégnek, majd zajlatlanul betette maga után az ajtót.

— Végre! — mondotta lady Stapylton, feleje nyújtva vékony kezét, így folytatta. — Nagyon meglepődött, amikor meglátott.

— Abban a percben igen, ámbar mindig érzem, hogy nekünk egyszer még találkoznunk kell egymással. De engem még sem rendített úgy meg a dolog, mint kegyedet.

— Igen ám, de önnel nyugodt is a lelkiismerete. Arról volt ugyan tudomásom, hogy Hugó levelez önnel, s nem is annyira meglepetés, mint inkább felindulás vett rajtam erőt... az emlékek egész áradata rohamt meg, s megbénította a szívemet.

Elhallgatott, erősen lihegett, s kezét a szívére szorította.

— Nem jó, ha fölizzítja magát!

— Pedig kell, hogy tudlessen ezen... azt akarom, hogy ön beszéljen Hugóval... meg kell tudnia a dolgot. Kegyetlen, rossz asszonynak tarthat ön engem! Igaza is van! Alacsony cselekedetemre egy tévedés miatt vetemedtem rá... egy hihetetlen ostobaság miatt. Hallgasson csak meg türelmesen. Mindenre kész vagyok, hogy levelezek lejjel fiam bűnös elhagyását.

Aztán lehetőleg röviden, kétségbeesett nyugalommal beszélt a történetét, amelyet mély érdeklődéssel hallgatott Macnab s nem palástolhatta el, hogy szigorúan elítéli cselekedetét.

Lent Margit és Vali kedvesen elbeszélgetett Brownal. O'Gradynek vissza kellett sietnie a

kaszárnyába s Vali ajánlkozott, hogy majd elviszi kocsiján Macnabet a vonatához.

— Milyen sokáig marad ez a Macnab édesanyámnál! — türelmetlenkedett Vali. — Pedig szívesen elvinném már. Biztos vagyok benne, hogy megrémítette valamivel anyámat, pedig kellemes, jó embernek látszik.

— Valószínűleg lejtő mindjárt, ámbar rábizhatja édesanyját, nagyon ügyes orvos és jó ember — mondotta Brown. — Nagyon örülök, hogy tetszik neked a felesége, Margit, én mindig ideális asszonynak tartottam.

— Nagyon hallgatag vagy Margit — mondotta Vali. — Mi bajod?

— Nincs nagy bajom... de ami van, az is elég. Nagynéném kijelentette, hogy szagatása mint Algirba vagy hasonló éghajlat alá kell mennie s úgy hiszem, hogy nem engedhetem el egyedül! Azt hajtogatja, hogy rögtön utnak indul. S hogy idejövök, Hugó meg egészen meggyógyulva találom már a lunchnél, ez pedig azt jelenti, hogy elégerős arra, hogy eltávozzék tőlünk... és... és nem találom a válás bánatát édesnek.

— Nem is valami édes... hanem...

— Megkérdezem Mártától, hogy bemehek-e anyaghoz — vágott bele Vali Hugó szavába, majd tapintatosan magukra hagyta őket, hogy Brown legjobb tudása szerint vigasztalhasssa menyasszonyát.

— Valami zavar van itt a levegőben...

Macnab belépése szakította félbe Brown szavát, aki nagyon komolyan nézett körül.

— Hol van Stapylton kisasszony? Anyja sürgősen kívánja, hogy távirat útján hívja baba sir Robertet, hogyha lehetséges holnap már itthon legyen.

Idegesen pillantott Margit felé, aki felállott és így szólt:

— Majd szólok Valinak, el is bucsuzom öntől Brown, kocsim bizonyára vár már. Szörnyen hosszú látogatás volt ez.

— En pedig nagyon fontos ügyet beszélnék meg a barátommal — mondotta izgatottan a doktor.

Brown kikísérte a folyosóig Margitot, aki nem engedte tovább.

A doktor ott állott a kandallónál, s az inas meggyújtotta a lámpákat. Mihelyt az inas meggyújtotta a lámpákat és mögötte bezáródott az ajtó, Macnab így szólt:

— Üljünk le. Sok a mondani valóm és pedig jó újság.

— Csak nem töltötték be mással az én helyemet? — kiáltott föl izgatottan Brown.

— Azt nem tudom. S ha betöltötték, nyugodt lehetsz, mert külön állás vár rád — felelte vidáman a doktor. — Sajátságos történetet kell neked elmondanom — aztán komoly hangon folytatta: — Fiam, megtaláltam az anyádat... azaz inkább ő talált meg téged és most szólít.

— Szent Isten! Doktor ur! Igaz ez, amit mondott? — Nem hitetget hamis reményekkel?

— Dehogy! Nagyon is igazat mondom!

— Beszéljen hát! Kicsoda az anyám?

— Lady Stapylton!

— Lady Stapylton! Nem hiszem el! És az apám?

— Törvényes fia vagy Nellville Györgynek, az utolsó Hazelhurst lordnak...

— Ez még hihetlenebbnek tetszik. Akkor Margit...

— Annak semmi köze sincs a caresfordi birtokhoz. Ő csak egy betolakodó... egy senki ott!

— Es mi vagyok én?

— Hazelhurst lord Caresford és Barons-ton ura.

— Mondjon el mindent — könyörgött Brown — Valóságos mesének tetszik minden!

Macnab elmondott neki mindent, Brown visszafójtott lélekzettel figyelt régi barátja szavaira. Mind erősebben fogta el az a meggyőződés, hogy nem egyszerű valóságot, hanem valami tündéresét hall. Valami végtelen boldogság szállt fonódtaik lelke köré! Mint általában igazi szerelmesnek első világos gondolata az volt, hogy mielőtt sok hónapok letelének, feleségének mondhatja már Margitot! Megmárosodott! De az anyja!... Hogyan hagyhatta el? Bár adná az ég, hogy elhihesse, hogy anyja holtnak gondolta, vagy ellopottnak... vagy bármit, csak azt ne, hogy önként hagyta el.

— Mondja doktor ur, anyám idegenkedik most még tőlem? És miért akar most elismerni?

— Hát nem látod be, kedves fiam, hogy most, amikor anyád bizonyos törvényes származásban, s hogy te elfoglalhatod társadalmi állásodat, föloldozza magát, hogy igazságot szolgáltatasson neked. Megalázta magát férje előtt, de még nem szállt szembe Vali esetleges elégedetlenségével. Anyád kikerülhetne volna mindazt, ha egyszerűen hallgat. Ne légy kegyetlen iránta, Hugó! Valóban egészen megtört s attól tartok, hogy egészsége erősen meg van támadva.

— Kegyetlenül megcsalták és szörnyen bán-
tak el velem! Nem érzek ahhoz jogot, hogy elítél-

jem. És sir Robert magáévá tette az ügyemet? Mivel hálálhatom meg jószágát! Mondja csak, hiszi, hogy bebizonyíthatom jogaimat apám címére és birtokára? Nem miattam kívánom, hanem hogy visszaadhassam anyámnak a jó hírét.

— Nem hiszem, hogy sok nehézséggel járna a dolog. Én vagyok a koronatanud. Én segítőttelek a világra s azóta mindig szemmel tartottalak. Anyád bebizonyítja házasságát Nellville György-től kapott néhány levéllel, amelyet sir Robert nem engedett megsemmisíteni. Recz Irma azonosságát világosan kimutathatjuk. Időbe kerül majd, de biztos vagyok benne, hogy jogaidhoz juthatsz...

— Doktor ur, mikor beszélhetek majd anyámmal —

— Epedve és rettegve vár.

— Nem lesz sok ez neki?

— Sokkal jobban kimeríténé, ha holnapig kellene bizonytalanságban várnia. Hugó te remegsz...

— Borzasztó gyenge vagyok.

— Gyerünk, majd bejelentek. Essél túl rajta... mind a kettőtök kedvéért. Anyád kegyetlen igazságtalanságokat szenvedett el, s vezekelni...

— Menjünk — szölt közbe Brown felállva — rögtön elmegyek hozzá.

— Óvatosan lépj... csak lassan föl a lépcsőnek! Szobája itt van már a félemeleten...

Macnab halkán benyitott a szobába és így szólt:

— Hoztam valakit, akit kívánt és akit bizonyára szívesen lát maga!

Egy pillanatig szótlanul bámultak egymásra!

— O anyám! — kiáltotta Hugó végre — hát sohasem szeretél!

Önkéntelenül elröppentek ezek a szavak ajkáról, mielőtt még erőt vehetett volna magán.

— Fiam! Elhagyott, megtagadott fiam, téd-
den állva kellene bocsánatodért és számlamadért könyörögnöm! Csak jogosan cselekednél, ha elfordulnál és merttagadnál. Megbocsáthatasz?

... Megbocsátasz? ... Örült voltam... megörjített az igazságtalanság és... az árulás.

— Csak az Isten tudja, hogy mennyit szenvedél... s hogy mi vihetett kísértésbe. Engedd meg anyám, hogy én verekedjek atyám igazságtalansága miatt.

Hugó közelebb simult hozzá s átkarolta. Lady Stapylton fáradt teje Hugó vállára hanyatolt, s karjai közt végre könnyárban könnyebbült meg. Szaggatottan halálkodott neki, s megáldotta, miközben egyes teste vonaglott a zokogástól. Egyikük sem viselhetett volna el többet. Megtalálták egymást s ezután nyíltan beszélhetek mindenről.

— Pihened kell, fiam, s nekem is. Holnap itt lesz jószágos férjem, akinek segítségével közöljük majd a csudálatos újságot Valival... s aki mindnyájunkat vezérel majd. Feküdjél le, Hugó. Remélem, hogy ma éjszaka tudok már aludni, ámbar soha, soha sem bocsáthatok meg magamnak.

Sir Robert mindenkit megnyugtatót, mikor visszatért. Olyan rózsás színekben mutatta be Valinak az anyja fiatalkori történetét, hogy Vali rajongó lelkesedéssel élte meg lady Stapylton, majd szeretettel üdvözölte testvérének Hugót, akire büszke volt. Később, amikor kissé lecsillapodott, akkor módosította első benyomásait, de azért épp úgy szerette szüleit s mély tiszteletet érzett apja egyszerű, becsületes és nemes lelke iránt.

A hatalmas felindulás, amelyet a nagy meglepetés okozott, megakasztotta Hugó gyógyulását. Sir Robert azt ajánlotta, hogy menjenek Londonba, ahol visszavonultabban élhetnek s nem férdzik majd hozzájuk a róluk nemsokára származó kelő mende-monda. Hugó Macnab gondjaira bizza magát ezalatt s meg is kérdezheti valamelyik tanárt, hogy tanácsolja-e neki az Indiába való utazást.

Eden-Lakot becsukhatják néhány hónapra vagy akár egy esztendőre is s Hugó követelését a Hazelhurst névre és birtokra ezalatt el lehet intézni.

— Sok időt kell számítanunk az igazságszolgáltatás lassúsága miatt — jegyezte meg sir Robert.

— Bizony igaza van ezredes ur — felelte Hugó — s anyámnak is tanácskoznia kell valami tudós orvossal az idegei miatt.

Olyan édesen hangzott tőle az „anyám” szó, ámbar a lady mintha szemrehányást értett volna ki belőle.

— A mellett azonban megmaradok — folytatta Hugó — hogy mielőtt elutazom, mégis elmondom csudálatos élettörténetem Margitnak, s azt is, hogy nagyon valószínű, hogy a vagyona átszáll én réám.

— Nagyon helyes — hagyta helyben az ezredes és felesége is.

— Nem találjátok, hogy Margit nagyon halvány és szomorú az utóbbi időben? — kérdezte Vali.

ság háza 2,660,000— korona, összesen 108,847,431-01 korona.

A „Nemzeti“ baleset-biztosító részvénytársaság folyó év február havában 910 darab balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 9,904,852 korona, rokkantság esetére 11,006,185 korona és mulékony keresékeptelenség esetén 3,912 korona napi kártalanításra biztosított összegről szólnak. Nevezett társaság a folyó év január hó 1-től február hó végeig terjedő időszakban 1,733 ajánlatot kötvénvesített és pedig 13,120,475 korona halálesetre, 9,214,475 korona rokkantság esetére és 8,387 korona mulékony munkakeptelenség esetére biztosított összegekkel. Fennmaradása óta a társaság balesetektől 5,582,663 korona 53 fillér kártérítést fizetett ki.

Erőtakarmányok kedvezményes szállítása. Az államasutak vonalain erőtakarmányokkell 15%-os fuvardíjkezdményt élveznek. A déli vasút most szintén engedélyezett fuvardíjmérsékletét korpá, malomkonkoly, oajpogácsa, apardara, stb. erőtakarmányokkell szállításánál amennyiben közvetlenül gazdák oméire a gazdaságban való felhasználás okjából legalább teljes waggon rakományokban szállítanak. V kedvezményes szállítás igazolványok igénybevétele mellett történik, mely igazolványok kiállítására a gazdasági egyesületek és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete van leigogosítva.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár-részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökrök 1714 darab, magyar tehén 662 darab, szerbiai ökrök 430 darab, szerbiai tehén 1 darab, növénydekmarha 8 drb, bivaly 73 drb, bika 231 darab, összesen 3121 drb és — darab a hét toyanan a vesztéglváson — **Gazdasági marhák:** Igás- és hizlalnivaló ökrök 151 darab, fejőstehén 235 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, liszó — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig: vágómarhákért: Magyar hizott ökrök, legjobb minőségű 68 — K-től 74. — K-ig, kivételesen —. K-ig, 100 kilónként élő súlyban, középminőségű 62. — K-től 66. — K-ig, silányabb minőségű 54. — K-től 60. — K-ig, Magyar paraszmarha jobb minőségű 60 K-től 66. — K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 50 K-től 58 K-ig, Tarka hizott ökrök, legjobb minőségű 70 — K-től 74. — K-ig, kivételesen — K-ig, középminőségű 64 K-től 68. — K-ig, silányabb minőségű 54 K-től 62 K-ig, Szerb és boszniai ökrök, legjobb minőségű 58 K-től 69. — K-ig, kivételesen 72 K-ig, silányabb minőségű 48. — K-től 56. — K-ig, Bika jobb minőségű 62 K-től 74,50 K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 50. — K-től 60. — K-ig, Bivaly 40 K-től 50. — K-től 64. — K-ig, kivételesen 54. — K-ig, Magyar tehén 44. — K-től 65. — K-ig, kivételesen 66. — K-ig, Tarka tehén 46. — K-től 68. — K-ig, kivételesen —. Kicsontozni való marha — koronától — koronáig. Mind 100 kilónként élő súlyban. Gazdasági marhákért: Igás ökrök elsőrendű 64 — K-től 70. — K-ig, kilogrammonként, kivételesen 700 koronától 800 — K-ig páronként középminőségű 60. — K-től 62 — K-ig 100 kilónként 630 K-t 680 K-ig páronként, silányabb minőség — K-től — K-ig 100 kilónként, — K-től — K-ig páronként. Hizalni való ökrök fehér 100 kg-kint 52. — K-től 60. — K-ig, Fejőstehén, keresztetett, színes 200 K-től 320 K-ig darabonként, bonyhádi faj 290 K-től 400 K-ig darabonként, kivételesen — K-től — K-ig, Igás bivaly — K-től — K-ig páronként.

Vágómarhából a felbajtás mintegy 560 darabbal nagyobb volt a multiheténél, azonban konzervecokra körülbelül 300 darabot vásároltak. ennél fogva az irányzat, dacára a nagyobb felhajtásnak, élénk volt, csupán némely esetben mutatkozik 1 korona áresés métermaszánként. A jövő héten a konzervegyár circa 500 darabot fog vásárolni. Búkkára külföldiek részéről kisebb volt az érdeklődés s ára 2-3 koronával métermaszánként csökkentek. Jármosökrökre az üzlet élénk volt, fejőstehenekre változatlan.

Borjuvásár. 1904. év március 10-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás. Belöldi élő borju 435 drb, leült borju 7 db, bécsi borju — db. — db., növénydekmarha 8 darab, bárány élő 20 darab, leült bárány 2195 darab. — Árjegyzések. — Belöldi élő borju 1. rendű 82-92 f.-ig, kivételesen 96 f., II. rendű élő borjúkért 72-80 f.-ig, 1 kilónként, leült borju 1. r. 84-96 f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivétel. f. kilónként, levonás nélkül. Rugott borjúkért 60-66 f.-ig, Növénydekmarha 50-54 f.-től — f.-ig, I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig, 1 k.-kint, Bárány élő — k., leült bárány 6-17. — korona, kivételesen ár — K-ig páronként. Az irányzat a borjuvásáron, különösen gyengébb minőségekre lanya, a bárányvásáron élénk volt.

Bécsi szuromarhavásár. Március 10-én. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhozták: 4016 darab borjut, 1514 darab élő sertést, 2313 levagott sertést. — darab élő juhot, 435 darab levagott juhot, 3212 darab bárányt. **Eladási árak:** Élő borju — fill., elsőrendű — fill., kiv. — fill., levagott borju 72-100 fill., legelsőrendű 102-118 fill., lelegejeje 120-129 fill., zsír-sertés — fillér, fiatal sertés 76-92 fillér, fillér, kivételesen — f., levagott nehéz sertés 104-112 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt — fillér, zsírra hizalt sertés — f., könnyű sertés 106-116 fillér, elsőrendű szilárd 90-104 f., élő juh — fill., levagott juh 54-84 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként, Bárány 12-32 — korona páronként.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, március 10.

Bágvadi irányzat mellett 25,000 métermázsza buza került a forgalomba 5 fillérral alacsonyabb áron. Rozsban is 5 fillérral csökkentek az árak.

A tengeriben és takarmányban osendes volt a hangulat.

Zab jegyzése változatlan maradt. **Eladatok:** **Buza. Tiszavideki:** 200 mm. 79 k. 8 K. 90 f. 1700 mm. 805 k. 8 K. 85 f. 800 mm. 798 k. 8 K. 80 f., 200 mm. 796 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 795 k. 8 K. 85 f., 4260 mm. 79 k. 8 K. 82 1/2 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 82 1/2 f. **Makói:** 1200 mm. 79 f. 8 K. 80 l. **Fejőrmegyei:** 1800 mm. 767 k. 8 K. 60 f. **Pestmegyei:** 100 mm. 80 k. 8 K. 75 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 70 f., 150 mm. 78 k. 8 K. 47 1/2 f. **Tengeri:** 2000 mm. 795 k. 8 K. 80 f. **Bánsági:** 2000 mm. 78 k. 8 K. 42 1/2 f., 200 mm. 778 k. 8 K. 35 l. **Csurogi:** 2000 mm. 77 k. 8 K. 35 f. **Raktárúru:** 4600 mm. 77 k. 8 K. 47 1/2 f.

Mina három hónapra. **Rozs:** 500 mm. 6 K. 58 f., 300 mm. 6 K. 52 1/2 f., paritásra. **Árpa:** 100 mm. 6 K. — f., paritásra, 200 mm. 5 K. 65 f. **Zab:** 100 mm. 6 K. — f., 100 mm. 5 K. 85 f. **Tengeri:** 200 mm. 5 K. 60 f. Kőbányára. **Készpenztázes mellett.** A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonként.

E x a	Kilós		Kilogramm	
	K-tól	K-ig	K-tól	K-ig
Tiszavideki	76	8 20	8 45	79
Fejőrmegyei	6	8 25	8 46	80
Pestvidéki	78	8 25	8 46	81
Bánsági	76	8 15	8 40	79
Bosznai	77	8 20	8 40	79
Szerb	78	8 25	8 46	81

Egyéb gabonafajták	Kilós		Kilogramm	
	K-tól	K-ig	K-tól	K-ig
Rozs	u	elsőrendű	—	6 60
Árpa	u	takarmányru, elsőrendű	—	6 00
Kisócs	u	elsőrendű	—	5 20
Zab	u	elsőrendű	—	5 20
Tengeri	u	elsőrendű	—	5 20
Repece	u	káposzta	—	10 35

A határidőszlet folyamán a következő kötések történtek: Áprilisi buza 1904. 8.40-8.34-8.39-8.36 Októberi buza 1904. 8.35-8.30-8.22-8.20 Áprilisi rozs 1904. 6.64-6.63-6.66-6.61 Októberi rozs 1904. 6.75-6.72-6.73-6.70 Májusi tengeri 1904. 5.37-5.35-5.36-5.35 Juliusi tengeri 1904. — Áprilisi zab 1904. 5.66-5.65 Októberi zab 1904. —

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Áprilisi buza 1904. 8.35-8.36 Októberi buza 1904. 8.30-8.31 Áprilisi rozs 1904. 6.64-6.65 Októberi rozs 1904. 6.70-6.71 Májusi tengeri 1904. 5.35-5.36 Juliusi tengeri 1904. — Áprilisi zab 1904. 5.65-5.67 Októberi zab 1904. — Repece augusztusra — **Deintán fél 5 órákor zárult:** Áprilisi buza 1904. 8.23-8.20 Októberi buza 1904. 8.19-8.20 Áprilisi rozs 1904. 6.58-6.59 Októberi rozs 1904. 6.66-6.67 Áprilisi zab 1904. 5.62-5.63 Októberi zab 1904. — Májusi tengeri 1904. 5.28-5.29 Juliusi tengeri 1904. — Augusztusi repece 1904. —

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsdé kedvelen hangulattal nyílt meg. A déli tőzsdé kezdetén azonban a parlamenti helyzet kedvező fordulata következtében erős emelkedés állott be és a vezető értékek élénk forgalom mellett 5-6 koronával emelkedtek. Valpta és ércáru szilárdabb. A helyiértékek picán szilárd volt az irányzat. Salgótarjáni kőszénbánya, Kereskedelmi bank, Közüti vasút és Jelzőhíttelbank részvényeket magasabb áron keresték. Magyar Koronajáradék 1/4 százalékkal emelkedett. **Előzősde:** Osztrák Hitehrészvény 628. — 629.25. Magyar Hitehrészvény 737. — 738. — Közüti vaspálya társaság 573. —. Városi villamos vasút részvény 315. — korona. **A déli tőzsdén** zárultak: Osztrák Hitehrészvény 627.50-631. — 632.25. Magyar Hitehrészvény 737.50-744. — 743.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 628.50-632.25. Rimanaurányi vasúti részvény 419. — Magyar leszámítoló bank részvény 460. — 450.0.

Jelzőhíttelbank részvény 507.50-510. — 509. —. Budapesti Közüti vaspálya részvény 577.50-578. — 577.50. Városi Villamos Vasút részvény 314. — 316. —. Magyar aran-járadék 117.75. Magyar koronajáradék 97. — 97.17 1/2 — 97.10 korona. **1/4 órákor zárult Osztrák Hitehrészvény 636. —; Magyar hitelbank részvény 747. —. Leszámitolóbank részvény 452.50. Rimanaurányi vasúti részvény 465. —. Osztrák-magyar államvasúti részvény 635.25. Közüti vasút részvény 560.50. Városi villamos vasút részvény 317. —. Déli vasút részvény —. korona.**

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.			
a) Magyar államadósság.		b) Osztrák államadósság.	
Pénz	Áru	Pénz	Áru
Arany, 50 aranytos	117 75	118 25	1870 ill. nyer-köl.
Arany, med. márc.	117 75	118 25	200 K.-ás
Koronajáradék	97 10	97 50	Magy. földteremt.
Koronaj. márc.	97 10	97 50	Magy. államh. jelz.
Alamköl. vaskapu	82 50	82 50	Horv.-szlav. jelz.
éclj. aranyban...	82 50	82 50	log földv. kötvény
			Tiszai és szeredi nyer.-kölcs. 200 K.

Bankok.			
d) Egyéb nyitandós kőcsönök.		Bankok.	
Pénz	Áru	Pénz	Áru
Angol-osztrák bank	272.	281.	Magyar keresked.
Budapesti bank-egyesület	103.	106.	Magyar leszámítoló-bank
Első magyar ipar-bank	330.	335.	Ugyanaz márc. med.
Hazai bank részvénytársaság	210.	212.	M. tkp. közp. jelz.
Hermes m. ált. váltó-társaság	240.	250.	Osztrák-bank
Horvát osztr. jelzőhíttelbank	230.	235.	Pesti magyar kereskedelmi bank
Magyar államosított hitelbank	743.50	745.	Horvát keresk. bank
Ugyanaz márc. med.	430	440.	M. tkp. közp. jelz.
Magyar jelzőhíttelbank	509.	511.	Ugyanaz márc. med.

Bányák és téglagyárak. Bpest-szentlőrinc téglagyár r.t.-k. 290. — 300. — Egyedül téglák és cement-gyár. 50. — 51. — Északmagyarországi kőszénbánya. 210. — 220. — Fejőrmegyei kőszénbánya és kohémi. 435. — 435. — István-téglagyár részv. társ. 90. — 104. — Kis-Szécsi gránit-részvénytársaság. 245. — 250. — Köbányai téglagyár társaság. 830. — 910. — Kőszénbánya és téglagyár 420. — 430. — Magyar szén- és vágytársaság 92. — 97. — Magyar ált. kőszénbánya r.t.-k. 265. — 270. — Magyar kerámia-gyár rész. társ. 115. — 120. — Salgótarj. kőszénbánya 526. — 529. — Újaki téglák és mészkő 300. — 303. —

Takarékpénztárak. Belvárosi takarékpénztár r.t.-k. 227. — 229. — Budapest III. kerületi takarékpénztár r.t.-k. 203. — 210. — Bpesti tkp. és orsz. zálogk. r.t.-k. 406. — 410. — Egyesült Budapest fővárosi... 2205. — 2205. — Magyar államosított tkp. r.t.-k. 550. — 555. — Országos Központi Pesti hazai első takarékpénztár r.t.-k. 2200. — 20 00. — Ugyanaz tilt. jogral 1425 — 1425. — Ugyanaz Inverimel 7375. — 7390. —

Közlekedési vállalatok részvényei. Déli vasút. — — — — — Dunagőzhajózási társaság. 49. — 50. — Kassa-oderbergi vasút. 376. — 380. — Magyar-gőssországi vasút. 40. — 40. — Magyar nyüzvasút. 403. — 403. — Osztrák-Magyar államvasút. — — — — — Ugyanaz márc. r.t. 635.25 635.75 Pecs-Budapest vasút. 490. — 492. —

Könyvnyomdai részvények. Athenaeum. 22. — 230. — Pesti könyvnyomda. 270. — 2800. — Franklin-Társulat. 615. — 618. — „Pallas“ nyomdai r.t.-k. — — — — — **Malmok.** Concordia-malom. 190. — 190. — Henger-malom. 800. — 850. — Első bpesti malom. 1290. — 1240. — Molnárak és sütők. 390. — 460. — Erzsébet-malom. 33. — 42. — malma. 390. — 460. — Lajza-malom. 335. — 245. — Victoria-malom. 490. — 495. —

Külföldi vállalatok részvényei. Által. waggonkölcsönözti r.t.-k. 680. — 700. — „Hungáriai“ mü-trágya-gyár. 216. — 225. — Budapesti áll. villamosgyár r.t.-k. 308. — 312. — Kőbányai pólgári szövetkezet r.t.-k. 276. — 280. — Első magyar betöltő-öntő r.t.-k. 105. — 215. — Magyar kukorika részv.-társ. 1580. — 1590. — Első magyar gyapjúmosó-gyár. 500. — — — — — Magyar villamos részv. társ. 285. — 290. — Első magyar víz-nyerő-társ. 2400. — 2400. — Nemzetk. villamosági társaság. 645. — 650. — Első magyar sörész-büfé r.t.-k. 440. — 450. — Nemzetk. waggonkölcsönözti r.t.-k. 640. — 650. — Első magyar szőlő- és jód rész. társ. 615. — 625. — Royal szőlő- és jód rész. társ. 360. — 360. — Szegedi kenderf. gy. részv. társ. 640. — 650. — Flumet részvénytárs. 2225. — 2275. — Dohányjöv. részv. társ. török korn. 310. — 315. — Gecsumi-föld-szeszgyár. 950. — 1000. —

Biztosító-társaságok. Bécsi biztosító társulat. 435. — 445. — Fővárosi bizt. társ. 610. — 625. — Első magyar által. bizt.-társ. 7800. — 7975. — Foncitér. pesti bizt. intézet 50%. 250. — 300. — Magyar-écs. bizt. társ. 357. — 352. — Nemzeti balesetbizt. 240. — 242. — Pannónia viszontbizt. r.t.-k. 2100. — 2200. — **Sorjegyek.** Bazilika-sorjegy. 13. — 23. — Ugyanaz osztr. felül-bélyegzéssel. 21. — 23. — Bécsvarasi nyers-kő. 100. — 620. — „Gyász“ sorjegy. 9.76 10.72. — Ugyanaz osztr. felül-bélyegzéssel. 9.76 10.75. — Magyar sörökész-sorjegy. 25. — 27. — Ugyanaz osztr. felül-bélyegzéssel. 28.50 30.50. — Olasz vörös-korcsort sorjegy. 42. — 44. — Ugyanaz osztr. felül-bélyegzéssel. 45. — 47. — Osztrák vörös-korcsort sorjegy. 52. — 55. — Osztrák hiteltörzs. 465. — 465. — Jály-sorjegyek. 104. — 174. —

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Table listing various stock prices for iron works and machinery companies, including Rimacur, Ugyancs, and others.

Pénznemek.

Table showing exchange rates for various currencies like Franc, Rubel, and others.

Váltóárfolyamok.

Table detailing exchange rates for different banks and locations like Amsterdam, London, and New York.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag lucerna magyar 51.—60.— korona, vörös aprószemű 48.—50.— korona, vörös erdőlyi — korona, vörös bántási — korona, középszemű 53.—55.— korona, nagyszemű 58.—60.— korona. Disznósír: budapesti 66.50—67.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 56.50—57.— korona, 3 darabos 58.50—59.— korona. Ástított — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 18.50—19.— korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 38.25—38.50 korona, 85 darabos 26.25—26.50 korona, azonnal szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 18.—18.25 korona, 100 darabos 22.75—23.25 korona, 85 darabos 25.50—26.— korona. Szilvai: slávoniai 16.—16.50 korona, szerbiai 14.—14.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtűzönd az osztrák és magyar abnormális parlamenti viszonyok következtében a spekuláció nagyon tartózkodóan viselkedett, annál is inkább, mert a külföldi jegyzékek sem adtak okot más magatartásra. Csekély realitással következtek a kulisszertékek elvesztették tegnapi emelkedésüket. Némi érdeklődés mutatkozott a török sorsjegyre iránt, amelyet párisi számlára vásároltak, ugyszintén Földhitelezést és a Prágai vasműrészvények iránt. A sorompóban csak szórányosan fordultak elő kötések. Rentékben és valutákban nem volt forgalom.

A déli tőzsdén arra a budapesti hírről, hogy a kormány és az obstruálók közt megegyezés jött létre, erősen emelkedtek az árak. Az érdeklődés központján a magyar papirok állottak, Magyar jelzálogbankjegy 509-re emelkedett, Prágai vasmű 1895, Cseh-bánva 1205, Galiciali kárpát 1135, Berinből kielégítő jelentések érkeztek.

Zárult nagyon szilárd, dacára annak, hogy Frankfurtban egy nagy bányacég fizetésképtelen lett. Prágai vasmű 1895, A magánkamatlal 2 1/2 — 2 1/16 százalékos.

Bécs, március 10. (Magyar értékek vártala.) 4 2/10-os aranyárjárdék 117.60, fizeti és szegedi kölcsön-sorsjegy 169.—. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —, Magyar keleti vasúti állami kötvény —, Magyar lezártított és penzálóbank —, Rimacurvasúti vasműrészvény 459.50, Magyar koronajárdék 97.55, 4 2/10-os magyar földtőzsdm. kötvény 98.10, Magyar hitelbank részvény 744.50, Magyar nyeregményi kölcsön sorsjegy 207.—, Kassa-odobergi vasúti részvény —, Magyar keresk. bank —, Magyar cukorár —, Magyar jelzálogbank 509.—, Adria 468.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, március 10. (Osztrák értékek vártala.) 4 2/10-os papírjárdék 99.60, 4 2/10-os osztr. aranyjárdék 118.70, 1830-os sorsjegy 150.75, Osztrák hitelbankjegy 480.—, Angol-osztrák bank —, Bécsi bankjegyesület 503.50, Osztrák-magyar bank 1807.—, Déli vasút 75.—, Dunagőzmozgási részvény 825.—, Dohányrészvény 312.—, Csehszár és királyi arany 11.34, Németbank váltók 117.57, 4 2/10-os ezüst járdék 99.50—100.10, Osztrák koronajárdék 99.50, 1864-ik sorsjegy 257.—, Osztrák hitelintézet részvény 633.75, Unobank 518.—, Osztrák Lánckerbank 410.—, Osztrák-magyar államvasút 633.50, Kibavólyi vasút 400.—, Alpeai bányarészvény 398.50, 20 frankos arany —, Londoni váltók: 240.25 Bécs: Frankfurt Lloyd 121.75, Török sorsjegy —. Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, március 10. (Zárult.) 4 2/10-os papírjárdék —, 4 2/10-os osztrák aranyjárdék —, Kibavólyi vasút —, Magyar koronajárdék 97.30, Osztrák-magyar államvasút 135.60, Kassa-odobergi vasút —, Bécsi váltók 85.—, Magyar vasút beruhásati kölcsön —, Alpeai bányarészvény —, Disconto-Commanid 132.25, Altalanos villamosági Edison 207.—, Gelsenkircheni 208.90, Laura-kohó 218.80, 4 2/10-os ezüstjárdék 99.75, 4 2/10-os magyar arany járdék 98.90, Osztrák hitelrészvény 189.50, Déli vasút 13.50, Károly-Lajos vasút —, Orosz bankjegyek 216.25, 4 2/10-os új orosz kölcsön 92.90, Török dohányrészvény —, Osztrák járdék 100.75, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 162.25, Harpeni 198.10. Az irányzat szilárd.

Páris, március 10. (Zárult.) Osztrák-magyar állami vasút —, Új török konzol 79.—, Egyiptomi járdék 105.10, Osztrák Lánckerbank —, Párisi bankrészvény 10.46, 3 2/10-os francia járdék 95.17, 4 2/10-os spanyol járdék 79.17, 3 2/10-os törleszthető járdék —, Crédit foncier de France 657.—, Alpeai bányarészvény —, 4 2/10-os 1890. román kölcsön 85.90

Görög kölcsön 200.—, Váltó Olaszországra 1/2. Váltó Amsterdamra 206.12, Váltó Brüsszeler 2/3 a/a, De Beers 463.—, Chartered 42.75, 6 2/10-os bolgár kölcsönjegy 290.—, Magyar aranyjárdék 98.85, Déli vasút 78.50, Váltó Londonra 251.60, Osztrák aranyjárdék 101.50, Török sorsjegy 113.56, Meridional vasút —, 4 2/10-os olasz járdék 99.95, Ottomanbank 548 —, 3 2/10-os francia járdék —, Osztrák földhitelezési 1300.—, Déli vasúti elsőbbségi kötvény 314.—, 4 2/10-os 1896. román kölcsön 84.75, Dohányrészvény 340.—, Váltó Bécsre 103.62, Váltó német piacokra 121.75, Rio 11.90, East Rand 148.—, Randfontein 59.—, Magyar Jelzálogbank 540.—, Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, március 10. (Zárult.) 4 2/10-os papírjárdék —, 4 2/10-os osztrák aranyjárdék 101.15, 4 2/10-os magyar aranyjárdék 99.15, Osztrák hitelrészvény 198.75, Osztrák-magyar államvasút 135.20, Szaknyagati vasút —, Bnshiedradi vasút —, Londoni váltók 204.45, Bécsi bankjegyesület 129.55, Villamos részvény —, 3 2/10-os magyar aranykölcsön 82.50, 4 2/10-os ezüstjárdék 100.15, Osztrák koronajárdék 99.80, Magyar koronajárdék 97.15, Osztrák-magyar bank 115.15, Déli vasút részvény 13.50, Kibavólyi vasút —, Bécsi váltók 850.25, Párisi váltók 812.66, Unobank részvény —, Alpeai bányarészvény —. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, március 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távriat.) Arrolvancok január. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 200.40, Német bank 217.—, Disconto 180.50, Harpeni kereskedelmi bank 185.—, Gelsenkircheni —, Harpeni 188.70, Laura-kohó 219.75, Olsz járdék —, Hibernia —. Az irányzat szilárd.

Hamburg, március 10. (Zárult.) 4 2/10-os ezüstjárdék 100.10, 1880. sorsjegy —, Déli vasút 13.20, 4 2/10-os Osztrák aranyjárdék —, Osztrák hitelrészvény 200.15, Osztrák-magyar államvasút 135.50, Olsz járdék —, 4 2/10-os magyar aranyjárdék 98.80. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 10. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (párónkint 400 kilogramm felüli súlyban 118—120 fillérig. Öreg közep (párónkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) 124—125 fillérig. Fialat közep (párónkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 123—124 fillérig. Fialat könnyű (párónkint 260 kilogramm terjedő súlyban) 124—125 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (párónkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban, fillérig. — III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (párónkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredetű (Stachi): Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) 124—125 fillérig. Közep (párónkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 123—124 fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 120—122 fillérig.

Sertéslelési szám 1904. március 8. napján volt készlet 19237 darab. — 1904. március 9. napján lehajított 599 darab. — 1904. március 9. napján eszállított 744 darab, 1904. március hó 10. napjára maradt készletben 19.192 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Március 10. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Köllös István adótar- nokot és Bitay Sándort pénzügyi számvizsgálókká, — a földmívelésügyi miniszter Fallin Adolf segédjegyzőt vegyészé, dr. Zóhls Arthur napidíjas vegyész segédvegyészé, dr. Doby Géza tanársegéd segédvegyészé, — az igazságügyminiszter Ungvári János aljegyzővé, a kassai ítélőtábla elnöke Szirmai István díjas joggyakorlókká, a győri főügyész Vaszindák János pápai fogházormestert a vespriemi törvényszéki fogházhoz kinevezte.

Nemmagyarországiak. Terbert Lőrinc bajai illetőségű ugyanottani lakosnak elnevezik Tiszavölgyei, Hirschler Boriska kiscelli illetőségű ugyanottani lakos családja nevének Horvátra, kiskoru Deutch Vilmos békásbéli illetőségű, békspolyvai lakos családja nevének Darvasra, Kohn Lajos kereskedő, budapesti illetőségű ugyanottani lakos családja nevének Kunra, Gutfreund Sándor, a Vízgázhiáz tagja, Gutfreund Henrik kereskedő és ennek kiskoru leánya: Klára, Gutfreund Sára és Gutfreund Hermina, budapesti illetőségű ugyanottani lakosok, testvérek családja nevének Góthra, Prückler József tétényi illetőségű budapesti lakos családja nevének Perényire, Grossmann Mihály petrovarzi illetőségű budapesti lakos családja nevének Farkasra, Rajner Ferenc budapesti VI. ker. állami főreáliskolai igazgató, budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekeit: Ferenc Lajos, László György, István János és Ilona Mária családja nevének Rajra, Hirschmann Tivadar lugosi illetőségű budapesti lakos családja nevének Hollóra két átváltoztatást a belügyminiszter megengedte.

Pályázatok. A kaposvári törvényszéknek irnoki állásra, — a rózsabéji járásbírósnak irnoki állásra, — a zalager- szegi törvényszéknek irnoki állásra, — a lugosi ügyészségnek irnoki állásra, — a pestvidéki törvényszék kerületéhez gödöllői járásbírósnak segédtelevkönyvezetői állásra, — a zónváraljai járásbírósnak irnoki állásra, — a kárdebesi törvényszéknek irnoki állásra, — a lugosi pénzügyigazgatóságnál földadó nyilvántartási biztos, fogalmazói állásra, — az eszeki adóhivatalnál adótitási állásra. — Hódmezővásárhely város törvényhatóságán megüresedett 2 másodosztályú tüzoltói állásra, — a nagyvárdi törvényszéknek két aljegyzői állásra, — a soproni pénzügyigazgatóságnál ellenőri állásra, a löcsei pénzügyigazgatóság tartozó késmárki adóhivatalnál gyakornoki állásra, — a besztekeri pénzügyi számvizsgálói (számvéveségi főnöki) állásra pályázat hirdetettik.

Napirend.

Napirend: Péntek, március 11. — Római katolikus: Jéz. 5 seb. e. — Protestáns: Szilárd. — Görög-orosz: (február 27.) Prokop. — Zsidó: Adar 25. — Nap két: 6 óra 7 percek. — Nyugszik: 5 óra 42 percek. — Hold két: 2 óra 40 percek éjjel. — Nyugszik: 12 óra 1 percek délután. A kereskedelmi miniszter tegnap délután fél 5 órakor. A grafikai kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. Könyves Kálmán-társaság képképzőművészeti Nagymező-utca 37. sz. a. Megtekinthető egész nap díjtalanul. P. M. Nemzeti Múzeum történelmi és irodalomtörténeti ki-

állítás nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig díjtalanul, 1—2 óra között 1 koronáért. Nemzeti Múzeum. Régiségár. Nyitva van d. e. 9 órától 1 óráig. Országos képtár az Akadémiában nyitva 9—1 óráig. Kereskedelmi Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 2 óráig. Az Akadémia Goethesobója nyitva délelőtt 10—12-ig. Magyar könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 4-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 3 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig. A kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig. A földrajzi könyvtár a rendezés ideje alatt zárva. Az Aquinumi adások és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyi érdekű vasút a Pálffy-terrért. Mentőegyesület helyisége a Markó- és Solyom-utca sarkán, Reggel 8 órától este 6-ig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság; kereskedelmi szakosztály, tudakozó-osztálya és keleti minisztera V. kertész Váci-körút 22. szám alatt. Hivatalos órák: Délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Házalatti termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetők ármiatásai is esz. ÖZÖL) a vár-szigeti iparcsarnokokban (vasár és ünnepnapon is) nyitva délelőtt 9 órától 2 óráig és délután fél 3 órától fél 6 óráig. A külföldi kereskedelmek központjában üzletvezetők (Magyar kereskedelmi részvényesség; V., Váci-körút 22. szám alatt.

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Március 10. —

Table titled 'Állomások' showing weather data for various locations including Akna-Szalina, Szatmár, Ungvár, Eger, Keszthely, etc., with columns for temperature, wind, and other weather indicators.

Jelek magyarázata: K. = köd, N. = nyugat, D. = dél, E. = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ≡ = köd, < = zivatar.

Hazánkban az idő enyhe jellegű lett. Kiseb-nagyobb esők az ország északi és keleti részein voltak. Franciaország felő zart depresszió került és Angliában jelentékenyen emelkedett a levegőnyomás, a keleti maximum pedig változatlan maradt. Nyugat-Európában az idő enyhe és különösen Franciaországban, hol zivatarok is előfordultak, esős volt. Kúldás. Enyhe idő várható sokhelyütt, főleg Nyugaton esővel: később hűsödés várható.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) for various locations like Inn, Duna, Sziget, Tisza, etc., with columns for date and water level measurements.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Péntek, 1904. március hó 11-én.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Péntek, 1904. március hó 11-én.
Elször:

Mátyás és Beatrix.
Történelmi dráma 4 felvonásban, előjátékkal. Írta: Pekár Gyula.
Személyek:
Mátyás király Mihályfi Zápolya István Gyenes
Beatrix Hegyesi Uljalka Lőrinc Beregi
Borbála Márkus Magyar Balázs Szacsvai
Corvin János Ligeti J. Kinizsi Pál Bakó
Ulászló Császár Poki Ferenc Dezső
Bakócz Tamás Molnár Taddeo Gál
Báthory István Hetényi Csanano Pethes
Kezdeté 7 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.
Péntek, 1904. március hó 11-én.
Takarodó.

Dráma 4 felvonásban. Írta Bayerlein. Fordította Zboray Aladár.
Személyek:
Volkhardt Balassa Mihalek Szerényi
Klári Gazi Spiess Daya
Lauffen Tanay Paschke Kazaliczky
Helbig Göth Lehdenburg Hegedűs
Bannewitz Szilágyi Hagemeister Hegyő
Höwen Tapolczai Hadbói Bárdi
Kezdeté 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.
Péntek, 1904. március hó 11-én.
Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Írták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.
Személyek:
A király Krecsányi Fánccsenter Ujvári
György, fia Komlósy Tom bátya Delli
Viktória Balázs Annie, lánya Harmath
Lancaster Raskó Plumpudding Nyvári
Pompouin Kovács M. Gipsy Kiss M.
Hopmester Solymsai Pickvick Némédi
Kezdeté 7 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Péntek, 1904. március hó 11-én.
A hajduk hadnagya.

Operett 3 felvonásban. Írta Rajna Ferenc. Zenéjét szerzette Csaboz Károly.
Személyek:
Blanchefort Iványi Hájás András Fenyéri
Balajthy Farkas Barbarina Tomesányi
Krezenbronn Fodor Gaston Szentgyörgyi
Vivénót Gireth Scherffenberg Dénes
Bischhoffshofen Heltai Szépcsig Sziklai
Boronyay Imre Ráthonyi Albufera Iványi
Kezdeté 7 1/2 órákor.

KIRÁLY-SZÍNHÁZ.
Péntek, 1904. március hó 11-én.
A toreador.

Operett 2 felvonásban. Írta James Tanner és Adrian Ross. Fordította Lutzkó Andor. Zenéjét szerzette Ivan Cayroll és Lionel Monkton.
Személyek:
Don Panza Körtendy Samai Gigg Forenczy
Augustus Szomori Rinaldó Csizsér
Archibald Papp Karmester Gabányi
Karájoli Torma Dóra Bánó
Moreno Bárony Suzette Fedák
Petifer Gyöngyi Nancy Csaty
Kezdeté 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.
Péntek, 1904. március hó 11-én.
Dalmácia.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM
VI., Nagymező-utca 17.
Ma
Tannhäuser
(paródia)
Dreher Conrad bajor kir. udvari színművész és Braki Adolf műnővér tenorista vendégfellépései, továbbá
The Trips Sisters Morden
remek excentrikus angol párdalcsónok
Johnke-társulat
tréfás nyúló-tornászok
A 6 drótostól, négygyüttes. Tarka Hímpad stb. stb.
A télközben reggel 5 óráig **Vörös Elek** egyházasokára hangverseny.

MI A NORIS???
NORIS
A jelenkor legelősebb irógépe, -nak nem szabad egy kereskedőnél vagy iparosnál sem hiányoznia, nem jeltökész, hanem mindenki részére gyakorlatilag hasznosnak jár. Jól látható belülről is, teljesen műszakilag csak 30 koronába kerül.
-t, mondja C. M. ur N-ben 2 év előtt kaplan meg és nagyon meg vagyok elégedve: minden privát egyházasok, iparosnak és kereskedőnek a legelősebben ajánlatom.
-t 4 héten utánvéttel próba is küldöm.
Kérem, azonnal
Fr. Kohlhae-Lunke-nél, Neuenrade-ben Westf., Németország.

A **Vigszínház** után az előgáns közönség találkozó helye a

Nádor-kávéház
V. Lipót-körút 5. (Nádor-utca sarok.)
Ajánlom fényes választékú buffetemet.
Kiváló tisztelettel
Lantos Adolf.
Kitűnő cigányzene.

36. RÁCZ LACI
esténként hangversenyes a
Millenium-kávéházban
Andrássy-ut 84. szám.
Vasárnap és ünnep délután is hangverseny.

Valami, ami Önnek való!
Kérjen ingyen prospektust, melyben mindenki által nagy kereset van kimutatható. „E. 68” alatt A. Heilmann, Nürnberg, Fürthstr. 78.

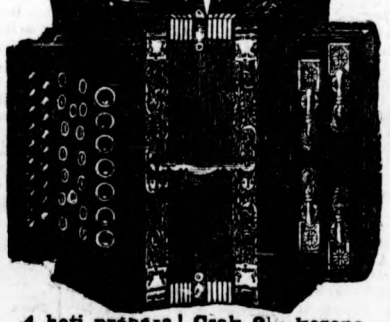
A Kalap-király
3, 4, 5 Korodás különlegességekben specialista, Kossuth Lajos-utca. Kiteföld-palota.

ÜNNEPI VERSEK

Szavalkönyv. • Iskolai ünnepélyekre • alkalmas költemények gyűjteménye •
— Szerk.: Dr. VAJDA GYULA. —
Ára fűzve 3 kor. Díszk. 5 kor.

Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjúságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavalkókat csoportosítja, másrészt romkötőink (Vörösmarty, Czuczor G., Kölcsey, Tompa, Arany, Petőfi, Tóth K. Gyula, Lévy József stb.) költeményeit mellé az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek (Endrődy S., Bartók L., Várdy A., Ábrányi E., Kiss J., Komcsy J., Dalnady Gy., Kompa A., Pósa L., Szabolcska M., Lampérth G., Erdélyi Z., Rudnyánszky Gy., Palóczy L., János G., Farkas I., Szalay Fruzina, Csébel Minka, Majthényi Flóra stb.) kiemelt műveit tartalmazza. A vasos kötet 200 költeményt tartalmaz, melyek az egyes ünnepélyek szerint (Éljen a király, Erzsébet, A „Szabadság” napja, Április 11, Vértanúk, Kötők és Államférfiak, Hit, haza, szülői ház, költészet, természet stb.) sorakoznak. Nincs tehát olyan nemzeti ünnep, minél olyan ünnepi alkalom, amelynek dícsőítésére ne találna egész sor szavalkó alkalmas költeményt ebben a veresgyűjteményben. Megrendelhető: Singer és Wolfner könyvtárában, Budapest, VI., Andrássy-ut 10. sz.

2 soros művész-harmonika



4 heti próba! Csak 9 1/2 korona
utánvétellel. Ezen hangszernök 19 billentyűs, 4 contrabassussal 2-soros klaviatúra van fedő- és sok csengő gyűrűvel és egyéb díszítéssel. Kettős fuvóerősítés és bakapcsolókkal, fuvóerő sarok fémcsapóval, kettős karhoz hasonló harmonizációval, zene, a hangok kétféle kiemelésével. Igen tiszta és könnyen kezelhető hangszert szép kiállításban. Tartós, szilárd készítmény. Nagysága körülbelül 33 cm. Porcá 75 fillér. Kiváratra e hangszert nyitott nikkel-klaviatúrával is szállítjuk áremelés nélkül. Árjegyzék mindenféle harmonikáról és egyéb hangszerekről ingyen és bérmentve.

Heinr. Suhr
legrégibb hangszergyári szétállítás Neuenrade 6 Westfalen.

A háborus mozgalmak

következtében sikerült nekünk
Orosz Perzsiában
300 perzsa szőnyegből álló csoportot
megvennünk, melyek közül
100 darabot 15 forintjával
200 „ 25 „

valamint a raktáron levő összes perzsa és antik szőnyeget az előrehaladt időny miatt mélyen le szállított áron adjuk el.
Legfinomabb perzsa szőnyegek szalon és ebéd-lőknek □-méterenként 12 forintjával.

Sparber és Schwalbe
Budapest, csak Kossuth Lajos-utca 4. szám.
(a volt Dréher-palota.)

Dr. Kovács kézbaszttája
csakis félföldi alakú végtaggyógyítóval, 3 nap alatt minden kezét gyógyítja és a fehérszínű varázsló. Egy tégely ára 1.20 K. Hozzávaló szappan 1 K.
International szörvesztő
néhányzor használt után az acérol és kézföld a szőrt észrevétlenül eltávolítja. Egy üveg-égyelő ára 6 korona. — Törökföld.
Dr. Kovács Ernő gyógyszerháza
Budapest, VI., Gyár-utca 17. szám. Megjelle t. „Toilet-tükör” kiváratra ingyen és bérmentve.

Tek. Friedrich János gyógyszerész urnak
Malackán.
Szívekedők kitűnő
Malackai egészségügyi labdacsaiból
utánvétellel részemre 3 tükörrel küldeni. Azok hátsó kitűnő, azért csekély minden gyermekorvosnak tiszta lelkiismerettel ajánlatom.
Nérszder am See, Welden 47. sz. **Fuhrmann Lőrinc.**
Raktár Budapeston **Török József** gyógyszerésznél, Király-utca 12. Egy tükörre ára 6 doboz (tartalmaz) 2 kor. 10 fill. — 1 ftt. 05 kr. Egy doboz 42 fill. — 21 kr.

Hölgyek és leányok részére!
nagy érdekekkel bir egy fontos ujtás, amely a fül tájéalmas átszurát nélkülözhetővé, és lehetőséggé teszi a fülbevalókat fülátszurás nélkül viselni. Kényelmes és biztos. Egy kísérlet által meggyőződhetni. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Louis Bub, ékszerész, Hamburg Gr. Theaterstr. 39a.

Üzleti könyvek, Másolókönyvek, gyorsregiszterrel.
Csupán jobbajta áru, erős kötésben és jó papírosból, minden használatban levő alak szerint. Mindenféle könyvek **külföld megrendelésben** is a legrovidebb időn belül elkészítetnek. Árjegyzék, minta és minőség-próbák kiváratra ingyen.
Rudolf Peyrek üzleti könyvek gyára és vonalozó-intézet Wien, V/2. Högelmüllergasse 5.

Nagy butoreladás
készpénz és hitelre
Dósa Kálmán Budapest, Kerepesi-ut 28.
félémelet.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Színházak heti műsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház	Királyszínház	Uránia színház
Szombat	Orfeus A csavargó és a királyleány	Mátyás és Beatrix	Takarodó	Csanova	Hajduk hadnagya	A toreador	Dalmácia
É. S. Vasárnap este	Tosca	Mátyás és Beatrix	Takarodó	Kis császár	Hajduk hadnagya	A toreador	Dalmácia
			Az erény útjai	Vándorlegény	Tavaszi hölgyek	Makrancos	

A legjobb új és egyszer használt **ZSÁK** vizhatlan **ponyva** legolcsóbban kapható **FISCHER J.** ponyva- és zsákarúházaiban Budapest, V., Nádor-utca 31-33 **Veszek** állandóan minden mennyiségben használt zsákokat és becserelek újakra használt terményzsákokat. **Ponyvaköcsöbűz-intézet.** Legszelebb kizsoltgálás. **Alapítva 1882.**

Nyugalom a gyomornak, Erő a testnek?

Erő van nagy eredmény régi gyomorbetegségek és emésztési zavaroknál, étvágytalanságnál, lesoványosodásnál stb. Nutrol egy dietetikus tápláló és emésztést elősegítő szer öregok és ifjak részére, tartalmazza a leghatásosabb emésztőenzimeket úgy mint: pepsint, bromint; alkoholtmentes, tehát sokkal nagyobb hatású, mint a pepsin-borok. Emészti, étvágyat gerjeszt, erősíti és megszűnteti a rossz emésztést. Nagyon jó ízű, nem árt. 10 év óta jónak bizonyult és orvosok által a legtöbb esetben van ajánlva. **A Nutrol a hivatalos egészségügyi tanács által a nyilvános eladás jogával van felruházva.** I. levegő ára 500 gr. tartalommal, v. m- és postadíjmentesen **3 kor.** **75 fillér** utánvétellel vagy az összeg előzetes beklüldése mellett direktó **Klewe & Co.** tápszergyárából, **Drezda 234.** Brosúra, vegyelemzési tartalommal és orvosi elismeréssel, kívánatra ingyen és bérmentve.

Szótárak

RADÓ ANTAL
Idegen szavak szótára.
Ára kötvé 4 korona — fillér.

THEISZ-MATSKÁSSY-féle
Francia-magyar szótár
E szótár tiszta nyomású sajtóhibamentes szövege előnyt biztosít számára az eddig megjelent szótárak felett.
Ára füzve 5 korona.

VERES J.
Latin-magyar és Magyar-latin szótára.
Ára egész vászonkötésben 8 korona. Minden rész külön is kapható. Ára füzve K. 3.60. Bekötve 4 kor. 20 fill.

SZÓKE ADOLF és SCHMIDT ATILLA dr.
Latin-magyar és Magyar-latin szótár.
Egy-egy rész ára füzve 2 kor. 80 fillér, kötvé 3 kor. 60 fillér.

LEVAY J. és VIDA A.
Görög-magyar és Magyar-görög szótár.
Ára kötvé 9 korona. Minden rész külön is kapható, ára füzve 4 kor. Bekötve 4 korona 60 fillér.

Dr. BALASSA JÓZSEF
Magyar-német és Német-magyar kereskedelmi zsebszótár.
Ára egy kötetbe füzve 3 kor. 60 fill. Egész vászonkötésben 4 kor. 20 fillér.

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)
os. és kir. udvari könyvkereskedésben
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 21.

300-500 korona
havi jövedelmet nyújt budapesti bankház, minden állású, bárhol élő egyéneknek az 1883. évi XXXI. t. c. értelmében, sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása által.
Ajánlatok címzendők „**Szerencse-híradó**” kiadóhivatalához, Budapest, Postafiók 180.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az e gyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki csírát ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ereket mentett meg kik fiatalok kibégések miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy oson gyogyszert felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E hátsérrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalok kibégések miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszerkönyvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szűkségre, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregok és fiatalok írhatnak a „State Medical Institut”-nak alantí címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukra nem hagyhatják el. A próbaküldemény bobizonyítja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajt otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnt is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonban. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmaz senki szem gyanitja. A levelek következőleg címzendők: State Medical Institute, 9, Elctrom Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden levél bérmentesítendő.

SANATORIUM NORDRACH.

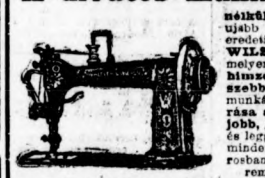


Tátrai-cím Sanatorium Nordrach.

NORDRACH (a badeni) Tüdőbetegek

Gyógyintézet. Modernül berendezve. Téli-nyáron nyitva. **K tűnő eredmények.** A legmondásosabb orvosi Apolász. 3 orvos. Prospektusokat küld a tulajdonosok: **Dr. Heitingger.** Vasuti állomás: **Biberach-Zell.** Ofenburg-Singen-Konstanz vonal.

A divatos műhímzéshez



HERBSTER KÁROLY Budapest, VI. ker. Károly-kört 9. sz. a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York os. és kir. udvari szállítók magyarországi vezérképviseletve. Nagy árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Figyelem!

Egy Bern-ben (Sváj) alakult konzorcium tagjai részére meg van a lehetőleg, hogy igen sok szolid értékpapír bevitására folytán **sok milliónyi** nyereségben részesedhetnek **10 kor.** csupán hozzájárulás által. Prospektusok hivatalosraingyón küld **Schweiz. Vereinsbank.** 39. Bern (Sváj).

Biztos gyógyulást keresőknek

kik bármily **nemi betegségben szenvednek** mint húgyes és hólyagbajok, húgyvesékkelületek, veseléi zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakoros bántalmak (syphilis) az önterőzős utóbagként fellépő idegbajok, **korai férfierő elgyengülés,** bármily borküldés stb. náknál feltérőlvén, mely bajok alapos, gyors és **gyökéres gyógyítására,** szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyógymodjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírdő és leg-régibb 30 évi fennálló rendelő-intézet: **Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.** Rendelés naponta 10-4ig és 7-8ig este. Idült húgyes és hólyagbajok vizsgálata világhírű magyarországi gyógyítói Vidékek letelepítő kimutatás választás és szakorvosi tanácsot nyernek, gyógyszerkezelés gondokodva lesz. Titok tartás biztosítva. **Nőknek külön váróterem.**

FERFIK ÉS NŐKNEK

legmagasabb helyen és idült folyásoknál befookendosés nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a „**Sanid labdacok**” bizonyultak. Egy doboz 100 labdac tartalommal és pontos használati utasítással 3 korona. Vidékre utánvétellel melléti díjkrén küld a „**Magyar Királyi Gyógyszerár Budapest, V., Marokkó-utca 2. sz.** (Erzsébet-ter sarok).

Fogfájás

A fogfájás oka a legtöbb esetben tagdhatatlanul **a fogak elhanyagolásában**

keresendő. A következőkre tessék tehát pontosan figyelni. A szájjokvetlen köblilitendő, amely céira szolgáló vizet felforraltjuk azután lehtűjük, azonban soha se használjunk langymeleg vizet; ha azonban a nagyon érzékeny fogakra hideg volna, akkor tartjuk a szájjnak egy kevésbé érzékeny helyén addig, míg egy kevésbé meglemelegszik és azután öblítsük ki jól a szájját. Egy nagyon alkalmas szájjviz, melynek használata anti-

szeptikus-estonikus tulajdonságainál fogva még a fogidegek fájdalmas állapotában is ajánlható az **Ebermann-féle szájjviz.**

Ez fenti utasítás szerint, vízzel keverve, alaposan tisztítja és fertőteleníti a fogakat és szájjüregét és eltávolítja a lyukas fogaktól vagy a visszamaradt ételmaradékoktól eredő kellemetlen szagot.

Ebermann szájjvize üvegesekben á 3 K., 1 K. 50 fill.; Ebermann fogpora dobozokban á 1 K. 20 fill., és 60 fill. gyöszertárakban, droguériákban és illatszerekkereskedésekben kapható.

Meghívó!

A „Budapesti Takarékszövetkezet” 1904. évi március hó 21-én délelőtti 11 órakor, Budapestben a szövetkezet helyiségében (VII. Nefelejts-utca 27/29. sz. 1.) tartja

II-ik rendes közgyűlését,

melyre a t. tagokat eszennel meghívjuk.

- NAPIREND:**
1. Az igazgatóság jelentése a felöltő üléstől; a mérleg és zárszámadások előterjesztése és a nyereség hovatartozásai feletti határozat.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és határozat a felmentésre megadandó tárgyában.
3. Igazgatóság kiigazítása, felügyelő-bizottság választása, választmány kiigazítása, 4. Indítványok.

Az igazgatóság.

Vagyon	Mérleg-számla.	Telér
Pénztár	7.170.80	Beiktatások
Szervezés, alapítás leltár-írás után	3.968.93	Hitelezők
Adatok	994.927.07	Hisztórikai alap
Átmeneti letétek	5.879.27	Tartalék-alap
	24.140.76	Nyereség
		241.140.76

Budapest, 1903. december hó 31-én.

Dr. Magyar Nándor, ügyész. **Engel Mór,** titkár.
Perlusz József Lator **József** **Dr. Glass Izor** **Friedmann József**
Jelen mérlegszámát a f. és mellékletknyvekkel összehasonlítottuk, ezt mindentben megegyezőnek találjuk.

Budapest, 1904. február hó 11-én.
Ádler Kesz5, felügyelő-bizottsági tag. **Friedmann Jakab** felügyelő-bizottsági elnök. **Szűts Lajos** felügyelő-bizottsági tag.

Tartozik Nyereség- és veszteség-számla. Követel

Házbér	1.516.98	Nyereség-átmozat 1903. évről	42.49
Szervezés, alapítás, leltár-írás	473.69	Kamatok és egyéb jövedelmek	25.133.22
Utóli költség	1.568.93		
Tiszti fizetés	7.065.-		
Kamatok	8.775.98		
Nyereség	3.272.45		
	24.175.71		24.175.71

Budapest, 1903. december hó 31-én.

Dr. Magyar Nándor, ügyész. **Dr. Abonyi József,** elnök. **Friedmann József**
Jelen veszteség- és nyereség-számját a f. és mellékletknyvekkel összehasonlítottuk és mindentben megegyezőnek találjuk.
Budapest, 1904. február hó 11-én.
Ádler Kesz5, felügyelő-bizottsági tag. **Friedmann Jakab** felügyelő-bizottsági elnök. **Szűts Lajos** felügyelő-bizottsági tag.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 1, (A nemzeti színház hátsóháza).
Igazgató: **TOLNAY LAJOS.** Vezető: **STIGNITZ IMRE.**

1902. év végeig **250 millió korona** biztosítás kötetett

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, az életbiztosítást, túléles és halál-estére szóló, valamint betegri nyugdíjbiztosítást, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kihátróztatási biztosításokat gyermekok részére stb. Bővebb felvilágosításra szolgát a magyarországi vezérképviselet Budapestben, valamint a vidéki kizsoltgálók.

Közelemlő:
a Magyar Államnak hitelemek ad

Kivonat a díjtáblázatokról

A tőke elhalasztás alkalmával fizetendő		A tőke 20 év után vagy ideelőtt elhalasztás alkalmával fizetendő	
Díjtétel 100 korona után			
Kor	Kor	Kor	Kor
25	1.8094	2.3048	3.1652
26	1.8435	2.3844	3.3053
27	1.8836	2.4845	3.4454
28	1.9337	2.5446	3.5855
29	1.9838	2.6347	3.7356
30	2.0339	2.7248	3.8857
31	2.0940	2.8249	4.0358
32	2.1641	2.9450	4.2059
33	2.2442	3.0851	4.3960
34	2.3343	3.2452	4.6061
35	2.4344	3.4253	4.8362
36	2.5445	3.6254	5.0863
37	2.6646	3.8455	5.3564
38	2.7947	4.0856	5.6465
39	2.9348	4.3457	5.9566
40	3.0849	4.6258	6.2867
41	3.2450	4.9259	6.6368
42	3.4151	5.2460	7.0069
43	3.5952	5.5861	7.4070
44	3.7853	5.9462	7.8371
45	3.9854	6.3263	8.2972
46	4.1955	6.7264	8.7873
47	4.4156	7.1465	9.3074
48	4.6457	7.5866	9.8575
49	4.8858	8.0467	10.4376
50	5.1359	8.5268	11.0477

